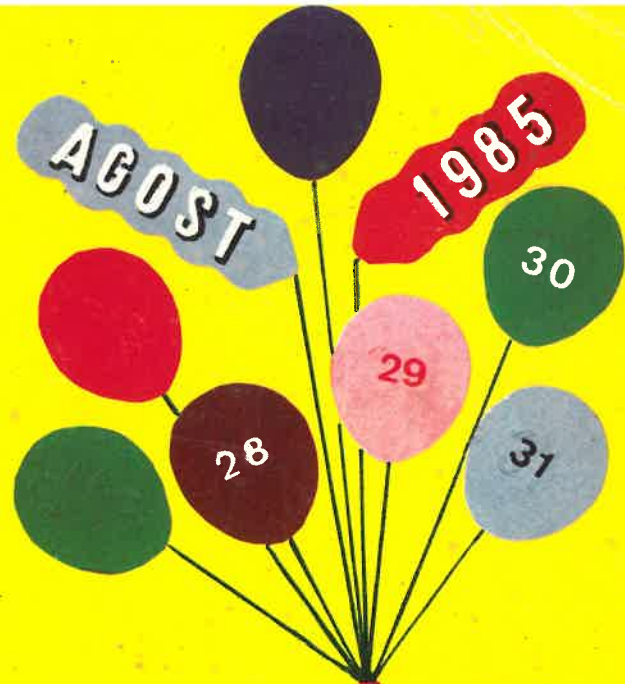

FESTA MAJOR

SANT HILARI SACALM

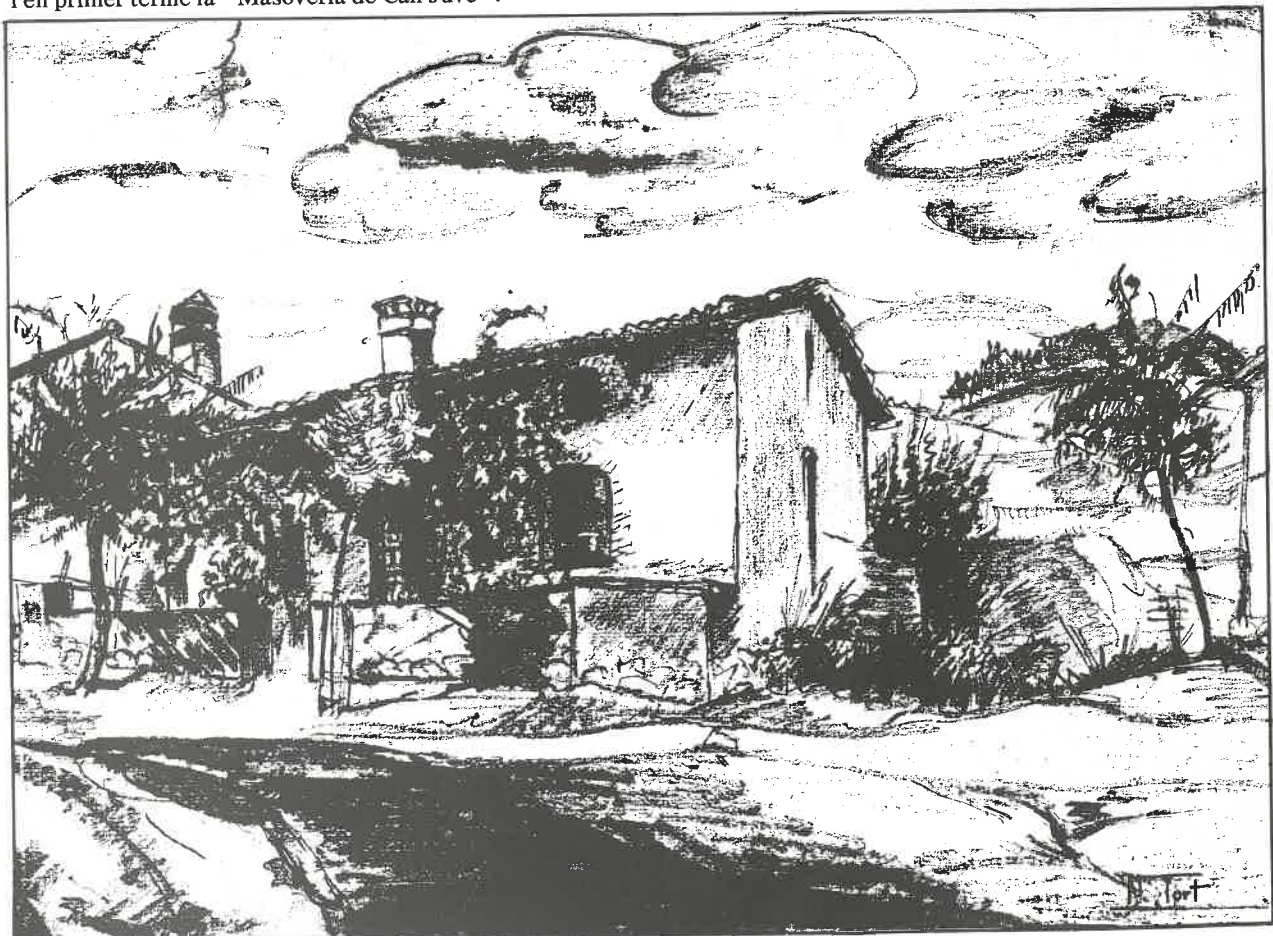
vila bussells '85

RACONS DE ST. HILARI

A l'esquerra hi quedaven els pallers, al fons l'entrada a la "Torre dels Alemanys" i en primer terme la "Masoveria de Can Juvé".

Fa vint anys el Carrer Tres Creus s'acabava així... Encara hi podem veure a Can Rosset com és ara.

Dibuixos de Núria Tort.

La portada és d'en Josep Mª Vila Bassols, guanyador del III Concurs de Cartells per anar al Programa de Festes.

SALUTACIÓ

Un programa de Festa Major potser no hauria de ser un recull de temes que a vegades són aliens a la pròpia festa en sí, però dono les gràcies a totes aquelles persones que hi han col.laborat, perquè en el fons considero que la sola voluntat de manifestar públicament una opinió és totalment vàlida i enormement profitosa.

Una mena de balanç de l'any, encara que sigui amb tres o quatre ratlles estic gairebé obligat a fer-lo. Positiu o negatiu? deixem-ho al bon criteri de cadascú...

Només haig de mencionar que enguany ens hem trobat amb uns problemes que en certa manera han perjudicat i encallat objectius que fa només uns mesos ens havíem fixat. Les despeses que varen ocasionar les baixes temperatures del passat hivern, i les seves conseqüències, perjudicaren la bona marxa de gestions i actuacions que estaven a punt de ser executades; d'aquí que també s'hagi tardat en l'aprovació dels pressupostos.

Sense cap mena de pretensió ni demagògia es podria dir que és a partir d'aquest mes d'agost que s'iniciaran diferents obres que, un cop acabades, contribuiran a que Sant Hilari tingui uns serveis que fins ara no tenia. Es faran les pistes de tennis, el parc de bombers als baixos de l'Ajuntament, es gastaran milions en asfaltar de nou, i sobretot reasfaltar, diferents carrers del poble, una oficina de turisme i altres obres que no tenen tanta importància.

No patiu, no vénen pas eleccions..., parlo de coses que els hilariencs no tardarem gaire a veure convertides en realitats.

Que no tot s'acaba amb obres i serveis, és obvi que no. El Consistori que presideixo n'és conscient i s'esmerça en posar-hi remei, encara que a volts es precisaria d'una millor col.laboració ciutadana en temes que no cal ni que mencionin...

Bé, en una invitació a les Festes no tot ha de ser "política" municipal i per tant és oportú fer un punt i apart.

Convé que l'alegria presideixi aquests dies d'esbarjo que tenim els hilariencs. La majoria amb unes ben merescudes vacances i d'altres en aquesta bonica tasca de fer un servei a tota la munió d'estiuejants que vénen a gaudir dels encants de Sant Hilari i que es converteixen en uns hilariencs més.

Els actes programats ens poden agradar més o menys, però els hem d'agafar de manera relativa i objectiva i en aquells en que hi participem fem-ho amb la sana bonhomia de la diversió.

Saber viure las festes del poble és també una prova de ciutadania. Fem-ho.

Feliç i Bona Festa MAJOR.

GUANYADORS DEL VIII CONCURS LITERARI LOCAL

Per alumnes de 2ª etapa d'E.G.B.

EL TEMA ERA «VIA CRUCIS VIVENT DE SANT HILARI»

VIACRUCIS DE SANT HILARI

Sóc un home qualsevol d'unes terres molt llunyanes i una de les meves grans il·lusions és viatjar pel món però per manca de mitjans no m'havia estat possible.

Ara bé, he decidit fer-ho de totes maneres. Fa uns quants dies vaig emprendre el camí: un mocador de farcells penjat al muscle amb un pal i una boina al cap. Vaig començar a caminar sense saber on anava. El temps no importava i on anés, tampoc; el cas era conèixer gent i veure coses noves. I... caminant, caminant anaven passant per davant dels meus ulls uns paisatges impressionants i de tots colors: ciutats plenes de gent caminant d'aquí cap allà, poblets i vil·les amb la seva gent senzilla i que no tenia tanta pressa com jo. Jo m'ho mirava bocabadat, però sense aturar-me en el meu pas lleuger i així, un capvespre, vaig arribar a un meravellós lloc amagat entre mig d'unes immenses muntanyes. Vaig topar-me amb una colla de vaillets que corrien i els preguntava el perquè de tanta pressa i em diuen:

- Com ?, que no ho sap ?, Avui fan la processó.

- A quin lloc la fan ? - pregunto.

- Primer, a la plaça de l'església - i se'n van corrent.

Així és que decideixo anar a la plaça, però, dient la veritat, no massa convençut, perquè hagués preferit descansar ja que estava molt cansat. De totes maneres com que el que m'havia proposat era viatjar i veure coses noves, doncs «Cap a la plaça falta gent!». La plaça estava curulla de gent i a dalt d'un edifici, que era l'església d'aquell eixorivit poble, hi havia un tron i unes grans torxes, una a cada costat. De sobte se senten uns tambors llunyans que,

de mica en mica, es van acostant, i, a la fi, arriben uns soldats romans que porten presoner Jesús. No se sent res i, de sobte, un soldat que anuncia:

- **PONÇ PILAT !**

I comença el Judici a Jesús.

Quedo sorprès pel realisme que es dona en el judici i, en acabar, quan la gent ja anava marxant, pregunto:

- Ja està ?

- Oh, no, ara comença la Passió que va per diferents carrers del poble i acaba en el Calvari amb la crucifixió de Jesús.- Em contesta una veu amable.

Així és que deixant-me portar per la gent vaig veient diferents coses de la Passió: les caigudes de Jesús, el Cireneu que l'ajuda a portar la pesada creu, la trobada amb la Mare de Déu i en l'incomparable carrer d'en Rocosa, l'enfrontament d'uns treballadors que volien donar aigua a Jesús i, finalment, la pujada al Calvari i la crucifixió de Jesús amb el lladre bo i el lladre dolent. Se sent com el lladre bo li demana perdó a Jesús. Es veu com un romà es penedeix i, llavors, creu de veritat que aquell home era l'enviat de Déu, el fill de Déu.

És la primera vegada en la vida que veig la Passió amb el realisme que li saben donar aquella gent senzilla i artistes un cop a l'any. I confesso que vaig sentir-me molt emocionat, com que el que estés veient passés realment en aquells moments.

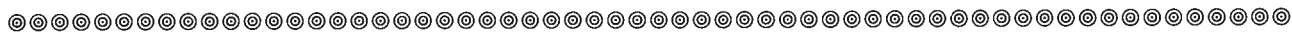
Aquesta és una de les experiències més bones de l'humil existència d'un home

d'unes terres molt llunyanes que, decidit a anar a córrer món, i caminant, caminant, es va topar amb, un lloc únic, amagat entre muntanyes, anomenat la vila de SANT HILARI SACALM.

CARME GARRIGA

Col.legi Sant Josep

GUANYADORA PRIMER PREMI 6è curs

JA SÓN LES SET DEL VESPRE

Les set del vespre ja arriben,
ja s'apaguen tots els llums,
ja s'encenen quatre torxes
que il·luminen un balcó.

Surten dos legionaris
anunciant a Ponç Pilat.
Vestint túnica molt blanca
i unes sandàlies calçant.

Surt Jesucrist, Fill del Pare,
amb armoniosa tranquil·litat.
Després de tortures i burles,
el presenten a Pilat.

En el seu rostre s'hi fixa,
veu un senyal d'amistat,
amb la qual cosa ell s'adona
que no l'ha de condemnar.

Però el poble li va en contra.
- Què faràs, què no faràs ?
Finalment com cada any
deslliure un condemnat.

Aquest any, ara, els toca
a Jesús o a Barrabàs.
Qui dels dos tindrà la sort
que de la mort es deslliurarà ?

A Barrabàs el fan lliure,
Jesucrist fou condemnat,
a morir en vil manera
amb dos lladres al costat.

Quan a la creu el claven
dos crits llença amb dolor,
i l'aixequen cap enlaire
on el mostren al Senyor.

I un romà amb mala cara
li clava la llança al cor;
qui traïciona una vegada,
de per vida és un traïdor.

A son pare, Déu nostre,
li demana amb fervor,
que perquè l'abandona
en aquest moment de dolor.

Jesucrist és baixat
després de la seva mort,
però en Maria i els apòstols
restava un senyal d'amor.

El posen a la sepultura
amb dos guàrdies al davant,
i als tres dies que passen
la pedra ja li han apartat.

Jesucrist ja ressucita !
amb nosaltres ha tornat,
i en record d'aquella joia
cada any ho hem celebrat.
Jesucrist fill de Déu Nostre,
mai no l'hem d'oblidar.

RAFEL GONZÁLEZ BALLESTEROS

Col.legi Sant Josep

GUANYADOR PRIMER PREMI 7è curs

VIA CRUCIS VIVENT

- Qui m'ho hagués dit que havia de ser jo l'elegit per fer companyia a aquest talòs de Jesús de Natzaret entre tants d'altres que n'hi havien allà, a la presó !

- Home, ha estat la sort.

- Voldràs dir «la mala sort» !

- Si mira, a vegades la vida ens juga males passades que sovint no entenem però que deuen tenir la seva finalitat.

- Potser sí, però aquesta vegada em sembla que s'ha passat una mica de la ratlla ! No ?

A més, jo no hi trobo cap finalitat en fer morir a dos homes només per haver robat quatre coses. Encara que, pel que fa referència a aquest Jesús sí que deu haver-hi una; poder-se lliurar d'un imbècil tan gran que no desitja ni la seva vida !

Així començava la que seria l'última conversa dels dos lladres acompanyants de Jesucrist en el Calvari.

La nit era estrellada i hi havia lluna plena. El camí cap a la mort era il·luminat per les torxes dels soldats que, en filera, desfilaven davant la gent que s'havia congregat davant del turó per veure l'execució, com si es tractés d'anar al teatre.

Els dos lladres encapçalaven aquella llarga filera, seguits per Jesús de Natzaret el qual, quasi nu i ensangrentat, portava a l'esquena una enorme creu de fusta d'olivera.

- Has vist aquest Jesús ? S'anomena a sí mateix «Rei dels Jueus» quan l'única possessió que té és la creu que porta a l'esquena.

- Deixa'l estar, ja pateix prou.

- Sí, però que al menys pateixi sol, perquè estic segur que per la seva culpa ens han elegit a nosaltres per acompanyar-lo allà dalt.- deia el lladre tot assenyalant el cim del turó.

- És curiós- comentava l'altre -Ara que veig a la vora el meu final recordo totes les coses bones i dolentes que he fet en la

meva vida. Recordo quan de petit, havia de robar per a que la meva família pogués sobreviure. Més tard, em vaig acostumar a robar. Ara em peneixo de tot el que he fet.

- Doncs jo també ho recordo, però jo no robava per menjar, més aviat ho feia per plaer. De petit em vaig acostumar a agafar coses petites de les botigues. Més tard ja robava coses més importants. Quan passava per un poble no quedava cap botiguer important que no trobés a faltar alguna cosa a la seva botiga. Moltes vegades no podia estar-me en un poble més d'un mes perquè em descobrien i havia de fugir a corre-cuita.

La llarga desfilada s'acostava al cim. S'aixecà un lleuger aire de ponent i uns núvols taparen les estrelles com per impedir que veiessin aquell espantós espectacle.

Un dels lladres, que ja podia veure a prop seu el fuster amb el martell a la mà i la creu al terra llesta per la crucifixió, va dir en to desesperat tot dirigint-se a Jesucrist:

- Ei tú, Jesús ! Si és veritat que saps fer miracles, perquè no ens lliures de la mort ?

-Deixa'l- digué l'altre -No veus que estava escrit que havíem de morir crucificats ?

- Doncs jo malaeixo a qui va escriure aquesta tonteria! Encara sóc jove per morir!

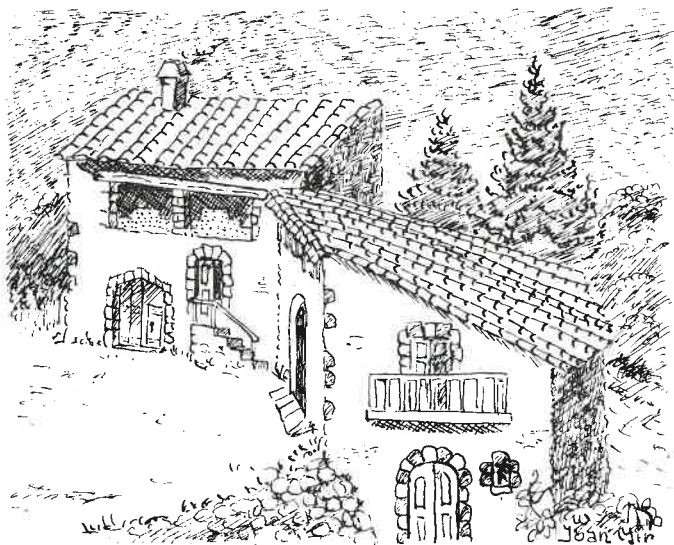
I encara, més desesperat que abans, va intentar deslliurar-se de les cadenes que arrossegava, però no ho aconseguí.

La gent parà encara més atenció i es féu un immens silenci en el Calvari i les seves rodalies. La lluna semblà apagar-se i el murmuri del vent posà un aire tenebrós a l'ambient, cada cop més silencios.

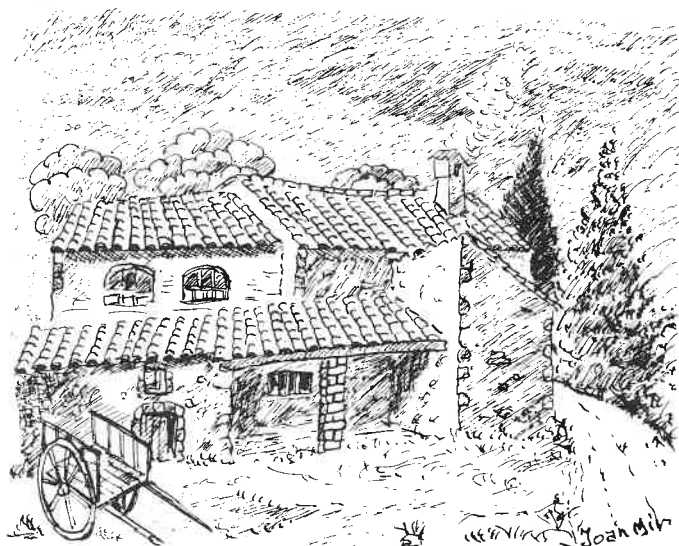
Toc-toc-toc-toc, i es sentiren els fatídics cops de martell que anunciaven el començament de la llarga agonia d'aquells tres homes.

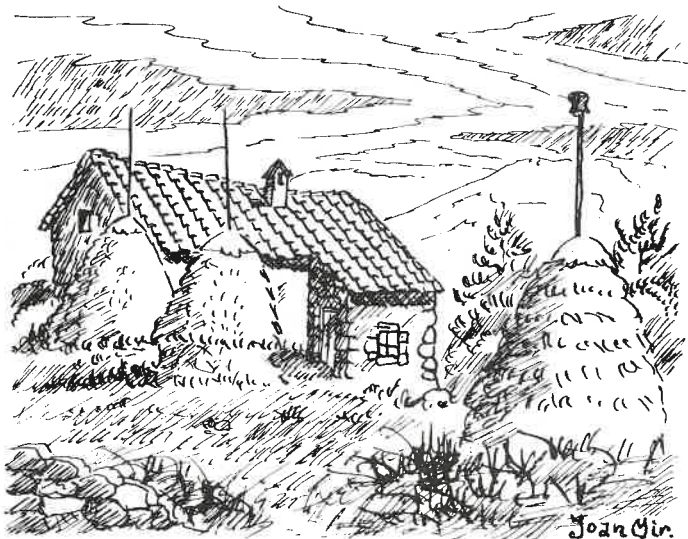
CASES DE PAGÈS DELS VOLTANTS DE SANT HILARI

LA MASÓ
15 de març de 1985
SANT HILARI
Autor: Joan MIR I PASQUAL

MASIA MONTAL
14 de març de 1985
SANT HILARI
Autor: Joan MIR I PASQUAL

EL VIMANÉS
25 de febrer de 1985
JOANET
Autor: Joan MIR I PASQUAL

SEMBLANCES

L'Associació d'Empresaris d'Hosteleria vol retre homenatge públic, des d'aquestes pàgines, a En Ramon Cabau i a En Ramon Corbera, amics, col.laboradors i consellers en totes les nostres activitats.

Tenia tot l'aire d'un personatge modernista extret de la tertúlia d'Els Quatre Gats i trasplantat, de sobte, a Les Guillerries. La seva figura, un pèl exòtica, donava una pinzellada d'exquisida excentricitat a l'anodina vulgaritat del nostre estiu. Lluïa un impecable vestit de fil clar, canotier i «pajarita». L'acompanyava un gos de severa mirada, tal vegada un «boxer», que semblava protegir l'estantissa figura del seu cos esprimatxat. En Ramon Cabau, el Sr. Cabau, exhibia un mostatxo, estarrufat, descomunal, agressiu.

Era freqüent veure'l voltar pel mercat tafanejant-ho tot amb la mirada atenta del professional que amb un cop d'ull en té prou per copsar quin és el producte singular, el de superior qualitat. L'avalaven, en aquest terreny, una llarga temporada al front de l'Agut d'Avinyó, un dels restaurants més prestigiosos d'aquest país. Un prestigi que ell havia sabut bastir des de la base amb passió i vocació insubornables. Amb la passió de qui, per dedicar-se a l'art

de la gastronomia, havia abandonat la seva segura professió de farmacèutic.

En Ramon tenia una cita anual, indefugible, amb Sant Hilari. Uns quants dies de sojorn a la nostra vila li permetien fugir de la trauca quotidiana del seu ofici, alhora que el posaven en contacte amb una sèrie de productes que ell seleccionava curosament: la mongeta blanca del ganxet de Canaleta, l'esquerp gratapallers de can Calabrès, el molsut rossinyol de les nostres fagedes...

En Ramon tenia una cita amb Sant Hilari i la té encara. La té per pròpia voluntat i en exercici d'una amistat envers nosaltres que es manifesta generosa, cordial. És l'amistat i la bonhomia de qui, sabent molt i gaudint d'un prestigi innegable en el món de la restauració, no ha rebutjat mai de donar-nos el seu consell, autoritzat, d'oferir-nos una xerrada magistral o, simplement, de compartir amb nosaltres un àpat en amical tertúlia.

El nostre agraïment, des d'aquí, a tan bon mestre i amic.

En Ramon Cabau en les darreres Jornades Gastronòmiques.

La nissaga dels Corbera ha tingut i té un bon predicament entre la gent de Sant Hilari. Hom sent encara sovint a dir que de carrers com els que feia en «Pedretes», ja no se'n fan; i que les escoles que ell propicià foren una obra mestre en el seu temps i són, encara avui, una mostra vàlida d'arquitectura de centres docents. Tothom parla bé d'en Narcís Corbera, àlies «Pedretes», que visqué l'hora feixuga de la nostra guerra des de l'alcaldia del nostre poble i que salvà honrosament el compromís perquè exercí d'home íntegre, intel·ligent i humanitari. Això no el lliurà, però, de l'exili i de la més pregonera injustícia envers ell i els seus.

En Ramon Corbera ha heretat del seu pare la capacitat de l'home d'empresa i la tenacitat del líder. Les dificultats de postguerra foren encara un estímul per als membres d'aquesta família que lluitaren per llur superació personal en tots els terrenys. En Ramon ha explicat sovint, a tall d'anècdota, que una de les dificultats a superar en retornar de l'exili, després de la mort del pare, fou la d'haver d'aprendre la llengua castellana que, infants com eren, no coneixien ni poc ni molt. Tota dificultat fou superada i, després d'aconseguir el títol d'enginyer industrial i d'una fecunda experiència professional, en Ramon assolí un importantíssim càrrec en l'equip directiu de la Fira de Mostres de Barcelona.

En Ramon té, per als qui no el coneixen un aire equívocament sorrut i solitari. És pura aparença. És, això sí, un home de poques paraules com escau a qui sap què vol en cada moment i que, amb una actitud sòlidament pragmàtica de la vida, va sempre per feina i és, a més, eficaç en la seva gestió.

Ramon Corbera

Però tenir poques paraules no vol pas dir tenir pocs amics. Ben al contrari, refusant la possible i comprensible temptació del ressentiment, s'ha sentit amic dels seus convilatans, amic de la gent de Sant Hilari. Una amistat manifestada sense estridències, però amb un gest inequívoc: posant-se incondicionalment al servei de qualsevol acte cultural (és l'ànima dels Festivals de Música de Sant Hilari) o col·laborant, amb el seu assenyat criteri i la seva gestió personal, en la tan necessària promoció turística del nostre poble.

El nostre agraïment, també, a l'amic incondicional.

FRANCESC DANÉS

ELS APLECS PARROQUIALS

Sense moure'ns de la parròquia de Sant Hilari Sacalm podem fer una experiència religiosa-turística excepcional. Resseguir les ermites i llurs aplecs populars: El Nen Jesús de Praga, la Verge del Pedró, la Mare de Déu de Montsolís, Nostra Senyora de Vallclara i Sant Andreu de Bancells.

A l'ermita del Nen Jesús de Praga s'hi celebra tradicionalment l'aplec el Dilluns de Pasqua de Pentecosta i, segons dita de molts hilariencs, era una diada realment popular; missa a l'esplanada de davant l'ermita, cant dels goigs, dinars i berenars familiars... Tota una convivència festiva que era possible gràcies l'aixopluc dels castanyers i frondosa flora del redós de l'ermita.

Actualment, malgrat que el bosc no ofereix l'acolliment d'altres temps, el dilluns de Pentecosta s'hi apleguen els grups parroquials de nois i noies i famílies devotes, participant en la celebració de l'Eucaristia a l'aire lliure. Les famílies fan la visita a l'ermita, avui en molt bon estat, i després s'acaba de passar la tarda compartint el berenar amb la família i amics.

L'Aplec del Pedró és el que té més organització i concurrència. Després de varies experiències la comissió ha decidit celebrar-lo el 3er. diumenge de juny. La popular devoció a la Verge del Pedró es fa palesa amb el nombre d'assistents i amb el cant dels goigs. Heus-ne ací una estrofa:

**''Castanyet i Sant Hilari
sol pujar-hi.
Osor, Santa Creu, Vellors...
i reben sempre tresors
del vostre Erari,
ja que dispenseu favors
en ocasió perillosa''.**

A l'Ermita del Nen Jesús de Praga
l'Aplec és el dilluns de Pentecosta.

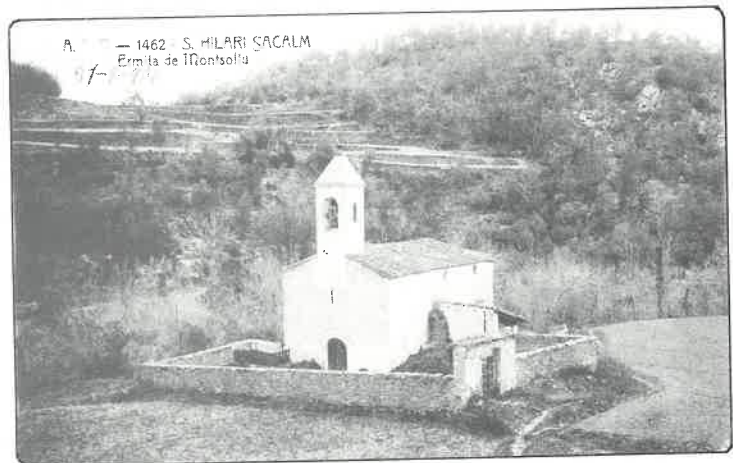
En aquesta diada se celebra l'Ofici al matí i el Rosari a la tarda, acabant ambdues celebracions amb el cant dels populars goigs.

La convivència familiar i festiva és molt notable; a més de les famílies i grups que s'organitzen per a fer-hi una costellada, s'hi fa un dinar popular per a tothom qui vulgui amb la típica arrossada campestre, audició de sardanes, jocs de cucanya amb participació de petits i grans, foc de camp i cant dels adéus. Podem dir que és un dia curull de convivència familiar i pregària mariana... ''Valgui'ns vostra intercessió, Mare de Déu del Pedró''.

El 15 d'agost, celebració a Santa Maria de Montsolís. No hi falten mai els devots de la Mare de Déu, ni la celebració de la festivitat de Maria Assumpta al Cel, ni la coca amb ''xampany de pobre''. L'assistència cada any va en augment.

A Nostra Senyora de Vallclara. S'hi celebra l'Aplec el segon diumenge de setembre. Romiatge d'acció de gràcies per l'estiu i les vacances. La festa popular consisteix en compartir el típic pa amb mel i conviure festivament el captard de l'esmentat diumenge. Abans, però, ens hem reunit a l'ermita per resar el rosari, celebrar l'Eucaristia i cantar els goigs:

**''Puix de tots sou llum i guia,
i en tot mal consoladora,
subveni-nos cada dia
de Vallclara Gran Senyora''.**

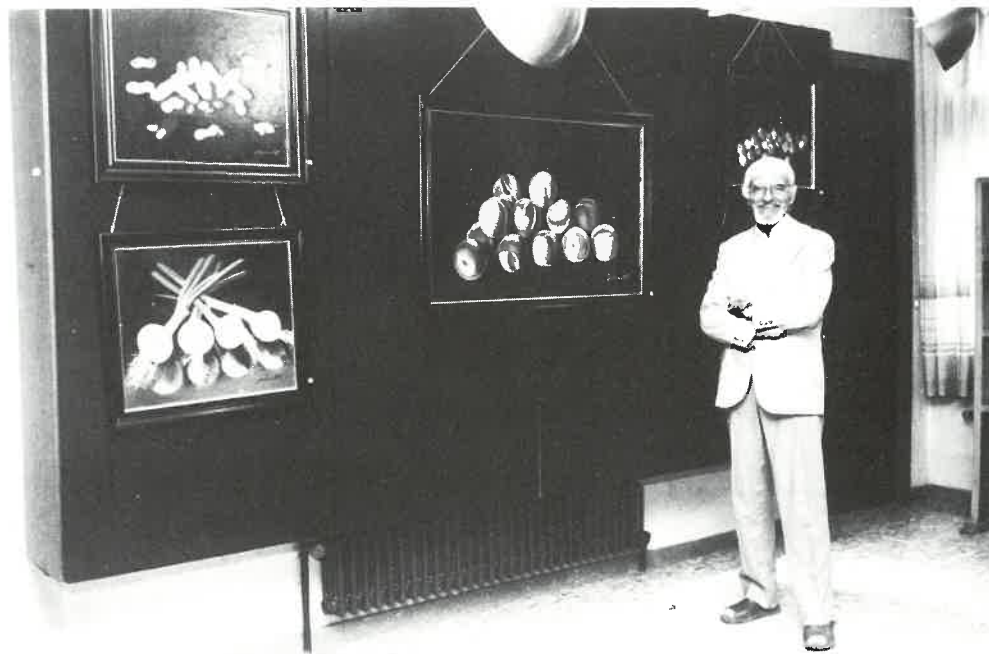

Festa patronal a Sant Andreu de Bancells. Se celebra el diumenge següent a la festa de Sant Andreu, dia 30 de novembre. Amb pluja, neu o fred molt greu, tothom hi acut. La missa en la romànica església parroquial, bellament restaurada, té una vivència de fe comunitària i digna d'ésser experimentada. L'acolliment franc i obert dels veïns a tots els concurrents és quelcom que eixampla el cor. Per si això fos poc, podreu gaudir de vistes panoràmiques, insòlita posta de sol, botifarra, pa torrat, vi i castanyes. L'hora dels adéus és corejat i sentit com poques vegades.

Crec que no és agosarat afirmar que un dels distintius d'una parròquia viva és la religiositat popular animada mitjançant els aplecs a llurs ermites.

EN MARIÀ CLIMENT, UN PINTOR

En Marià Climent en l'Exposició a la Biblioteca de la Caixa l'any 84.

És un home alt, d'ample front i cabells blancs pentinats enrera, barba blanca i una camisa del mateix color de brodats que sempre porta durant les exposicions, i una mirada tot escrudinyadora.

Com els ocells migratoris cada any acut a exposar a Sant Hilari. És el pintor Marià Climent, nascut a Santa Coloma de Farners ara fa 69 anys.

Artista conegut perquè normalment és assidu a la sala d'art en què es converteix la biblioteca de «La Caixa» durant els mesos de juliol i agost, i també diria que familiar perquè té una fisonomia d'aquell home que coneixes d'alguna cosa i no l'identifiques a primer cop d'ull. Sí, és aquell senyor que pinta bolets i fruita, deia una senyora a una altra...

Per a ell és tot un símbol venir a mostrar el seu treball a Sant Hilari. Vaig voler-hi xerrar una estona perquè el Sr. Climent és persona que estima molt el que fa, res no el lliga, i també pel simbolisme que les exposicions que celebra a la capital de les Guilleries tenen pel seu tarannà artístic.

''...vaig iniciar-me als 14 anys en la tasca de la pintura a l'oli, però sempre, de menut, havia destacat pel dibuix. La primera exposició és a Santa Coloma l'any 1941, juntament amb altres pintors, com acostumen a ser les primeres exposicions...

Exposo sol l'any 1972, quan deixo definitivament el negoci de flaquer que tenia i em dedico de ple a la pintura.

Fins ara he realitzat 19 exposicions, per cert amb notable èxit, i fa uns mesos els meus quadres s'han exposat a la sala Jaimes de Barcelona i a Sitges, on la crítica m'ha tractat molt bé, la qual cosa em permet mirar el futur amb optimisme''.

El Sr. Climent és molt agradable en la parla i sense adonar-nos-en ens enfilem per diferents temes. Mai no aixeca massa la veu i les seves respostes van al gra. Es considera un artista, en

majúscula, i s'hi dedica de ple, perquè té tot el temps que vol.

Pinta per donar satisfacció a l'esperit i només quan en té ganes... però tot enraonant em descobreix que la faceta de l'art que més l'atrau és la música...

''adhuc vaig arribar a compondre a través d'un particular sistema d'entendre la solfa, ja que ho feia amb números. També escric i l'any 1981 amb guardonaren amb un premi de poesia...''.

Això m'ho explica tot estofat, amb cara de satisfacció. I és lògic, perquè és autodidacte, s'ho ha fet tot sol.

D'aquí que la seva pintura tingui una enorme personalitat, ja que segons diu, ''una escola de pintura et fa la cosa potser més fàcil però et treu individualisme''.

Perquè poc paisatge, per exemple, i sempre bodegó?

''representar el paisatge no m'és tan còmode com fer treballs d'estudi i no em dóna la satisfacció que em proporciona el fet de pintar natures mortes... T'haig de dir, però, que encara no he fet el quadre que em deixés satisfet.

Com que sóc pintor d'estudi el bodegó se'm presenta com un tema inagotable i sempre nou; crec que n'he fet uns 600 i tots tenen alguna cosa que els distingeix...''.

Quin significat té que cada any exposi a Sant Hilari?

''És un poble que m'ha acollit sempre molt bé i m'agrada tenir un contacte amb la seva gent, perquè em demostra una adhesió verge i sincera que m'ajuda anímicament; considero que ho trobaria a faltar.

Agraïxo sincerament l'ajuda de les amistats que aquí he fet.

Sempre en marxo satisfet i amb una crítica favorable i sense cap mena de dubte. L'haver exposat sis anys consecutius a Sant Hilari m'ha obert les portes de Barcelona...''

Vaig llegir que la seva pintura era "hiperrealista", què significa això?

"és una paraula que algun crític ha aplicat a la meua obra, per a donar-li un concepte. Jo intento plasmar tota la bellesa de la cosa que pinto, procuro igualar-la i, si puc, fins i tot superar-la".

És cara la seva pintura?

"Diuen que és molt barata. Sí que la podria fer pagar més però no pretenc només un objectiu crematístic. En el camí de l'art no he tingut ambició i si he aconseguit èxit amb la meua pintura, no l'he perseguit... Han estat moltes les satisfaccions i no visc amb l'ansia del triomf, la qual cosa no vol dir que no aprofiti tot allò que dins el món de la pròpia vida artística se'm presenti...".

Com és que sempre pinti bolets, caça, fruita...?

"No tinc cap preferència si és que vols dir això. Pinto el que la natura morta m'ofereix quan tinc ganes de pintar. Per exemple, poden ser les primeres flors de l'any, els peixos, peces de caça, la fruita del temps... Tot em pot ser un motiu d'inspiració".

Aquesta conversa la vàrem tenir l'any 84 i en Marià Climent tenia com a projectes més immediats una exposició a Saragossa i una possible sortida a Suècia on fou particularment convidat a través del Consulat espanyol per uns quadres que uns suecs li havien comprat. Va manifestar que li agradaria molt, però que tenia por de l'edat... Voldria suposar que aquells projectes han estat una feliç realitat...

El "pintor dels bolets", de les flors i de la "natura morta" està en general content del seu treball i així li ha reconegut la crítica, després de les exposicions a centres pictòrics importants com són Sitges i Barcelona.

Els hilariencs reconeixem la seva talla d'artista per les obres que regularment ens exposa i també perquè estima i aprecia Sant Hilari i les coses de la naturalesa que ens envolten.

De l'anecdota del Sr. Climent n'extreiem una que li va passar a la darrera exposició celebrada a Sant Hilari.

"Els préssecs pintats en un quadre tenien més vida que si fossin retratats al natural i a moltes persones els feia un agradable impacte.

A mi els préssecs, a més de pintar-los, m'agraden molt.

Mentre en menjava un tot assentat a la cadira de la taula de la sala, un senyor es va posar davant meu perquè escoltés el seu comentari. Jo feia estona que a la mà hi tenia el préssec amb tres o quatre mossegades, però l'amagava sota la taula, ja que amb tota seguretat no creia prudent menjar amb visitants a la sala d'exposicions...

El senyor en el seu comentari, per cert molt favorable, digué ben convençut:

-Són tan ben pintats, que fins i tot en sento l'olor.

Vaig haver d'ensenyar el préssec que tenia amagat i mig menjat i contestar-li:

- Perdoni, és que n'estic menjant un..."

ÀNGEL SERRADESANFERM i VALLS

L'ESCOLTISME A SANT HILARI. QUI SOM.

Els orígens del nostre moviment cal cercar-los en l'any 1917, a l'illa de Browsa, on Baden Powell, el seu fundador, realitzà el primer campament amb una vintena de nois. D'antuvi, cal saber que l'ambient regnant a Anglaterra estava centrat en el creixent colonialisme. Baden Powell era un militar al servei de la corona, i com a bon patriota hagué d'anar a defensar les terres que el seu país tenia al sud de l'Àfrica i a l'Índia i fou justament a l'Índia on el fundador de l'Escoltisme veié la utilitat que tenia el fet d'organitzar i educar als seus joves soldats per tal que sabessin campar pel bosc amb suficients coneixements.

La primera vegada que entrà l'Escoltisme a Catalunya fou el 1913, a través d'un militar català de nom Pere Roselló i Aixet. Però no fou fins el decenni comprès entre 1930 i 1940 que l'Escoltisme prengué força en la societat catalana. Cal atribuir gran part d'aquesta tasca a dos homes: Josep Mª Batista i Roca, i a Mossèn Antoni Batlle.

Aquests són els nostres orígens. Després vingué la guerra civil i la postguerra, amb la dictadura i la repressió. Durant aquests anys l'Escoltisme i el Guiatge Catalans procuraren desenvolupar la seva tasca de formació de ciutadans responsables que estimessin Catalunya i treballessin per la reconstrucció Nacional. Foren anys difícils, però l'esperit que animà els primers escoltes i guies ha donat a Catalunya una munió d'homes i dones amb un cert gust per les coses ben fetes, sense por a comprometre's, constants en el treball, a punt de fer servei i amb un fort amor al nostre País, segons el que cada moment ha demanat.

Una de les característiques de l'Escoltisme Català és que ha sabut construir-se a «la nostra mida» i adaptar-se a la nostra realitat. Les mostres més palpables en són:

- **Ha estat dels primers escoltismes europeus que ha incorporat el concepte i la pràctica de l'anomenada «coeducació» al moviment.**

- **Ha sabut parar-se i plantejar entre tots els seus capsassemblees per tal d'estudiar entre tots el futur.**

- **La capacitat que ha tingut de saber-se incorporar a la realitat del temps, sabent prescindir de formes militaristes i antiquades.**

En l'actualitat l'associació s'anomena «MINYONS ESCOLTES I GUIES SANT JORDI», perquè s'han fusionat en un, els moviments d'escoltisme masculí i femení.

Aplec al Nen Jesús de Praga d'enguany.

Unitat de llops/daines durant la missa.

Avui a Catalunya, més de tretze mil nois i noies aprenen a ser homes i dones lliures i concients, capaços de prendre decisions i de portar-les a terme. Es reconeixen iguals i germans, sempre a punt per a servir als altres, responsables del seu País i ciutadans del món. Escolten el missatge de les Benaurances que pot emplenar de llum el seu viure i fer-los caminar amb tot el poble de Déu, seguint Jesucrist.

La situació de l'Escoltisme a Sant Hilari, en aquests moments, és d'anar-se consolidant a poc a poc, degut a que en no haver-hi tradició, costa agafar aquest estil i ensenyar-lo a la mainada.

L'Agrupament es diu «ALS QUATRE VENTS» i està compost per 27 llops-daines (és la mainada de 8 a 11 anys) i el proper curs ja en passaran a rangers/noies guies (són els de 11 a 14 anys) i estem mancats de l'altra unitat que són els pioners/caraveles (de 14 a 16 anys). Hi ha joves que formarien el Truc i per fi els Caps que són joves que s'han preparat molt bé, tenen titulació obtinguda en curssets i acreditada per la Direcció General de la Joventut de la Generalitat de Catalunya.

Es podrien dir moltes més coses sobre el Moviment Escolta i les activitats que es porten a terme, però per acabar voldria dir que és molt interessant que hi sigui a Sant Hilari, on pel jovent d'aquestes edats no hi ha gairebé res més.

Seria bo que les autoritats i els pares de la mainada comprenguessin la importància que té el fet d'educar en els conceptes abans esmentats els nostres fills.

Davant d'això seria un bon senyal que ens sentíssim més recolzats en la nostra tasca i potser s'hauria entès el perquè enguany es celebra arreu del món l'ANY INTERNACIONAL DE LA JOVENTUT.

JOSEP RIPOLL
Cap de l'Agrupament

SI ELS JOVES M'ESCOLTESSIN. . .

Dels meus estius a Sant Hilari Sacalm recordaré sempre l'encís dels seus carrers humils o senyors i placetes sorprenents, amb prou feines insinuades en el pla de la ciutat. Carrers com el dels Avets, el de Sant Josep o el de les Tres Creus, discrets i acollidors, concebuts per a viure-hi sense ostentacions però amb dignitat. Recordo, també, la pulcra piscina voltada de gespa i les taules blanques a l'ombra del fullam d'esplèndides moreres. El Passeig de la Font del Ferro, tancat als cotxes i la calma matinera de la Miranda on anàvem, el meu home i jo, a llegir la premsa del dia, abans que hi ajoqués el sol. Records agradosos, com les nits de concert a l'Església Parroquial organitzats per «Els amics de la Música». Tot plegat força estimulants però també voldria referir-me a fenòmens que, a la meua edat, ja són insuportables: l'estrident i despietat soroll de les motos enfilant-se per carrerons i envaint plaçes on els vells reposen i els infants juguen. És una agressió a la ciutat de la calma que els visitants més vells pateixen amb esglai. Els joves motoristes potser no se n'adonen perquè els avis callen, no protesten, esperen, aclaparats, que passi «la moto d'aquest boig» la qual, fatalment, serà seguida d'una altra moto fent petar infernalment el gas produït per la gasolina cremada. Aquest és un aspecte inquietant en el conjunt d'una vila feta pel repòs físic i anímic de la gent gran.

Per això voldria que, si qualche jove motorista llegeix aquestes ratlles, hi pensés un instant i trobés la solució entre la normal afecció a l'esport de la moto i el respecte als qui van a Sant Hilari buscant-hi «sa calma».

Provocar l'eixordador soroll del tub conductor del gas d'un vehicle pot ésser molt excitant per un noi o una noia necessitats de «cremar energies» però això poden practicar-ho a les carreteres, pels camins de muntanya, fora de la ciutat, una ciutat que va guanyar el seu prestigi precisament per la pau i la placidesa que assegurava als visitants i habitants fixes.

Perquè no trobar la fórmula adient? Això no es pot resoldre amb edictes municipals ni mesures administratives. Si els joves motoristes no s'ho proposen, no hi ha solució. És una qüestió de consciència i de civilitat. Potser només caldria recordar-los-hi mitjançant cartells o recomanacions fetes als Instituts. Cal creure en la capacitat de la joventut per a la convivència i aquest, en el fons, és un problema de convivència en una petita ciutat com Sant Hilari Sacalm. Si aquest modest article ha contribuït a sensibilitzar algun jove motorista, no hauré perdut el temps.

TERESA PÀMIES (Escriptora)

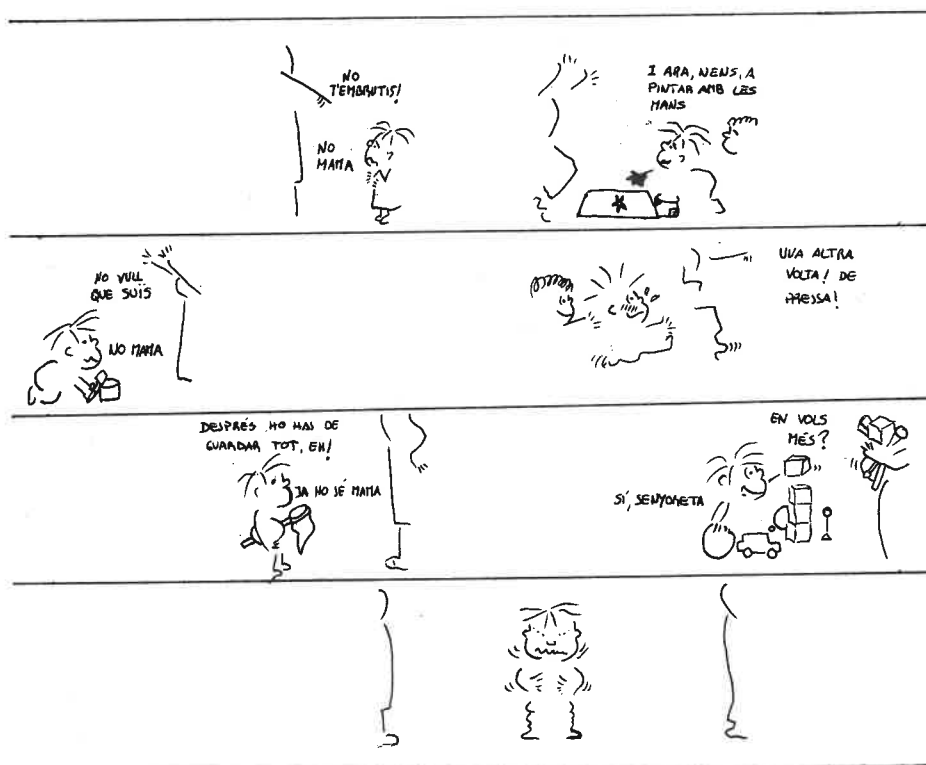
ENTRE CASA I L'ESCOLA

Per aconseguir la formació integral de l'infant hauríem d'intentar que el tractament, tant el que rep a casa com el que rep a l'escola, fossin el més semblat possible quant a línia pedagògica. Això vol dir que els pares i els mestres ens hem de comunicar i dialogar sobre la manera de ser del nen.

La primera condició per treure profit d'una entrevista és la disponibilitat per part dels pares i professors. Mai no ens escau més bé allò de "feu-vos els primers servidors dels altres", que en aquests moments en què exercim aquesta missió educativa.

Hem de voler-ho fer bé pensant que val la pena, que no perdem el temps, que el creixement i coneixement personal d'un nen valen tot el temps del món i que d'una bona entrevista sempre se'n treu una mica de millora per als fills.

A principi de curs, quan fem la "REUNIÓ DE PARES", l'objectiu principal és posar-los al corrent del que fa el nen a l'escola a fi d'evitar possibles contradiccions en aquesta tasca educativa comuna.

"Amb ulls de nen"
Ed. Barcanova, 1984

F. TONUCCI

LLAR INFANTIL "LES CENT FONTS" EL QUE AGRADA ALS NENS

-Als nens els agrada que els tractem com a persones grans. Els adults (pares i professors) per saber com hem de tractar l'infant, primerament l'hauríem de conèixer i per a conèixer-lo l'hem d'observar molt.

-Als nens els agrada explicar les coses. Cal escoltar-los sempre perquè tot el que ens pugui dir l'infant és important.

-Als nens els agrada portar els treballs a casa. Els pares teniu de valorar tots aquests treballs realitzats a l'escola.

-Als nens els agrada cridar l'atenció. Alerta! una acció del nen primer ens pot fer gràcia, després ens preocupa i finalment pot arribar a ser un conflicte. No li deixem passar les coses.

CAL POTENCIAR L'ESCOLA DE BELLES ARTS

Després d'haver fet un breu anàlisi i de profunditzar en el tema, he arribat a la conclusió que sí, que cal potenciar l'Escola sobre un aspecte molt important, la seva continuació mateixa, perquè mai no es perdi l'entusiasme dels alumnes i perquè vagin continuant amb il·lusió la seva tasca a fi d'arribar a un determinat punt i, perquè no, a ser uns grans artistes...

Aquesta continuació l'assoliríem amb la contribució del nostre poble, els grans induint i estimulants els petits a seguir amb el dibuix o la pintura. Ells comencen amb gran afició i il·lusió, primer amb els seus graciosos dibuixos infantils, còmics, esboços imaginaris de bonics colors, o bé el començament del domini dels pinzells fent la barreja de pintures per a trobar el color desitjat...

Els que realment senten l'art si al moment no obtenen els efectes esperats, no es desanimen i segueixen lluitant fins aconseguir-ho. Per l'altra part hi ha els que per ser encara una mica petits o no saber gaire bé què volen, ens podem preguntar perquè hi van ?

Si les coses no els surten bé es desanimen fàcilment i poden perdre l'encís que aquest art té, aquí és on ha de jugar el paper dels grans, encoratjant-los i animant-los quan calgui, per a continuar i seguir.

Per la nostra part crec que ho aconseguim força, ja que hi posem tota la voluntat i l'abnegació envers ells, i ens ho demostren els pares i alumnes amb el seu interès per la marxa de l'Escola. L'Ajuntament també hi posa el coll perquè com a iniciador no repara en concedir-nos tot allò que el centre necessita a fi de treure un bon profit cultural pels alumnes, la qual cosa agraïm profundament

Bé, sintetitzant diré que l'Escola va guanyant cada dia en estimació. Amb alegria dic que encara les hores de classe se'ns fan curtes i malgrat que els alumnes tenen molts deures, treballem molt i hem obtingut uns positius resultats.

Els alumnes i jo particularment, desitgem a tothom una Festa Major plena de joia.

NÚRIA TORT

DEDICATÒRIA A UN AMIC

Era un bonic dia d'estiu, el sol lluïa i era compensat per un suau aïret.

El nostre amic va sortir a fer aquella volta, la que no sabia perquè sempre l'acostumava a fer. Un rètol li cridà l'atenció: «EXPOSICIÓ DE PINTURA», deia.

Si, perquè no ? va pensar. Entraré a veure-la.

No acostumava anar a veure quadres. Va entrar i amb ànsia donà un vol a la sala.

En sortir es trobava impressionat; allò li agradava i volia intentar posar-se a pintar.

Exposició dels treballs dels alumnes.

Es comprà pintures i es posà en contacte amb un altre company que també s'havia adonat que tenia la mateixa necessitat i junts feren les primeres incursions al camp de la plàstica.

Al cap d'un temps es decidí anar a una escola de Belles Arts.

Allí va descobrir, a poc a poc, aquell nou món, les formes dels objectes, el volum, l'espai... Era sens dubte una altra manera de mirar les coses, de sentir i de viure.

Aquella va ser doncs la primera sorpresa, però la cosa continuaria amb la bellesa de la figura humana, el fascinant món del color, la natura morta, el retrat, etc.

No tot s'acabava aquí, hi havia quelcom més, l'ambient de l'escola, el fer nous amics, la camaraderia entre companys, les sortides en grup que s'organitzaven ells mateixos... En resultats pràctics suposava traduir allò que feia a l'escola en un diferent tema del paisatge.

El temps anava passant i el nostre amic seguia anant a la petita escola d'art, una interessant experiència, però volia cercar el camí en la pintura per ell mateix.

Així va deixar de ser alumne per passar a ser pintor.

Com organitzar-se? Aquesta i moltes altres eren les preguntes que el nostre amic es feia. Les respostes venien per si mateixes amb programació i treball. A poc a poc en va començar a percebre els resultats i la seva pintura anava evolucionant.

Va passar dels grisos que havia fet a l'escola a un colorit exagerat, després la pintura blava i per fi va venir la naturalitat del color. Així doncs el nostre amic pintor va anar cremant les etapes que dóna l'experiència.

Més endavant va creure que allò que ell feia havia de donar-ho a conèixer als demés i fer que la gent participés del seu gaudi personal.

Varen venir les primeres mostres, que com en tot inici foren col·lectives i va començar a participar del contacte amb el públic.

Hi hagueren alts i baixos, però ell amb una gran dosi de voluntat va seguir amb el que li anava, la plàstica.

El nostre amic col·laborà en diverses manifestacions del seu poble, pancartes, murals, revistes i això va motivar que fos tingut en compte el seu art i que se sentís apreciat com a persona.

Més endavant va fer la seva primera exposició individual, de la que en treuria quantitat d'idees per la nova línia a seguir.

La següent exposició seria amb una nova base, molt ben acollida per cert pel gran públic. Les seves pintures tindrien el suport de l'estudi previ, amb atenció a la composició i el resultat de l'acabat, que havia de respectar la seva forma de ser i que és l'espontaneïtat.

D'aquesta manera l'amic anava treballant i també participà com a professor en una petita escola d'art, molt semblant a la que ell havia anat quan va començar.

JOAN MIR

Els alumnes i professors abans d'anar d'excursió a Olot.

«PETITS CANTAIRES»

Com cada any, la Coral Parroquial «Petits Cantaires» vol aportar el seu gra de sorra per a l'elaboració del programa de la Festa Major. Ho fem deixant constància de les diverses i variades activitats que al llarg de l'any hem anat duent a terme:

- 19 de gener a Bordils
- 13 d'abril, Pineda de Mar
- 21 d'abril, Besalú
- 7 d'abril, Sant Hilari (Pasqua)
- 5 de maig, Sta. Coloma de Farners
- 19 de maig, Sant Hilari, 18ena. Trobada Corals Infants
- 26 de maig, Girona a l'Església de Salt
- 24 de juny, Sant Hilari (Homenatge a la Vellesa)

A més, val a dir que enguany ens hem federat a nivell de Catalunya. Tenim uns estatuts propis que entraran en vigor, si Déu vol, el proper mes de setembre i que fan que d'aleshores la Coral s'erigeixi amb personalitat jurídica.

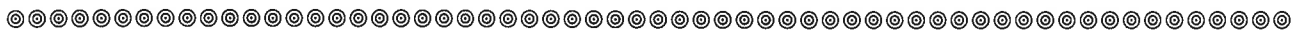
Res més. Comptem amb la vostra col.laboració facilitant als vostres fills el que puguin pertànyer a la Coral. És una entitat de caire cultural que desenvolupa i fa créixer la persona.

La Coral Parroquial «Petits Cantaires» us desitja una bona Festa Major 1985!!!

Mn. Cinto
«Petits Cantaires»

XVIII Trobada de Corals.

AMICS DE LA MÚSICA

Quan llegiu aquest escrit ja s'haurà acabat el VIIIè Festival Internacional de Música de Sant Hilari, i els melòmans de la vila haurem pogut gaudir i contrastar un seguit de concerts molt variats: des de la música popular de la mà de la Nuova Compagnia di Canto Popolare i part del repertori de Montserrat Aparici, passant per la música barroca en el concert de Sir Nicholas Jackson i el Grup Instrumental de l'Escola de Música de Sant Hilari, música post-romanticista i impressionista amb el Trio de Barcelona, fragments d'Òpera i cançons d'autors catalans també amb Montserrat Aparici, etc.

La mezzo-soprano Montserrat Aparici.

Els Amics de la Música estem contents de poder oferir a Sant Hilari aquest cicle de concerts que ja ha esdevingut tradicional i que serveix per al nostre enriquiment cultural a més de fer-nos passar una bona estona escoltant artistes d'un prestigi merescut que, recíprocament, en actuar al nostre poble, donen la imatge i demostren, de fet, que en un petit poble de muntanya, lluny dels grans santuaris turístics i culturals, es fan concerts i activitats musicals d'una qualitat i tradició que els fan envejables a molts pobles amb més recursos que el nostre.

Això no vol pas dir que estiguem del tot satisfets amb els resultats i la participació que sovint no ens troben prou recolzats per les persones i entitats que més haurien d'ajudar-nos...

Esperem que, de mica en mica, ens anirem "posant a to" i aprofitarem els "recursos musicals" que tenim, que no són pocs: les corals "Coral mixta els Nois Alegres", "Coral infantil Petits Cantaires" (que l'any vinent celebraran respectivament 40 i 10 anys d'existència), l'Escola de Música de Sant Hilari i Els Amics de la Música.

Enguany hem volgut participar, com totes les entitats musicals d'arreu, en la

El grup instrumental de l'Escola de Música de Sant Hilari

commemoració del 300 aniversari del naixement de músics cabdals en la història com són: Bach, Händel o Scarlatti (entre d'altres). És per aquest motiu que se celebra "L'Any Europeu de la Música" i, per això mateix, els autors abans esmentats han gaudit de prioritat en alguns programes dels nostres concerts.

Si aquestes activitats musicals tenen un mèrit, és el de la continuïtat, i procurarem amb l'ajut de tots vosaltres, que cada any sigui l'Any Internacional de la Música.

Antoni Miralpeix Bosch

Trio Barcelona.

RACÓ POÈTIC

UN ESTIU A SANT HILARI

*El silenci és profund
sols sento les fulles
mogudes pel vent
i els ocells cantant.*

*Hi ha algun vell feliç
que passa xiulant
també les petjades
d'algú passejant.*

*És la cara adversa
de la gran ciutat.
En aquest moment
un cotxe ha passat
s'ha perdut l'encant...
Ara ha parat l'aire
el silenci és gran.*

*Passen tres senyores
que van caminant
-ningú no té pressa-
van xarrotejant.*

*Aquest gran silenci
que tinc a l'entorn
molt em tranquil·litza.
És un altre món.*

*Quan marxi d'aquí
i arribi de nou
a la gran ciutat
em semblarà un somni.
Tot s'haurà acabat.*

ROSA HUGUET

Barcelona, 24 d'agost de 1984

LA FESTA MAJOR

*És la Festa Major
de Sant Hilari Sacalm,
l'expressió d'allò que un poble sent,
germanor, noble ajuda i alegria,
i també d'una raça el sentiment.*

*Els vailets fan gatzara amb la traca,
els gegants, els caparruts i els trons,
i els grans obren portes i balcons,
somrients al punt de la matinada,
amb el cor ple d'ànsies i emocions.*

*Els petits demanen a la mare
que els compri un gran globus
i un tutut;
i els grans es preparen per estrenar
els seus vestits i fumar un cigar gruixut.*

*Tothom desitja estimar aquests dies
i espera realitzar llurs il·lusions,
ja se senten a tocar moltes músiques,
i es comencen a cantar noves cançons.*

*Tot somriu, tothom canta i balla,
és la Diada d'un gran poble bo i cristià,
és el perfum de l'ànima de Sant Hilari
que no es mor, i mai no morirà.*

*I en acabar quan la gresca és reposada
es fan plans per celebrar l'any vinent
aquesta FESTA,
que és la d'un poble que treballa
i vol viure amb goig i pau eternament.*

JOAN JOSEP MESTRES

L' ESTIU

*Ets tu estiu calorós
que tens les aigües clares,
fresques i regalades
i tu acompanyes les cases.*

*Arribes després de la primavera
amb molta calor i bojar
i te'n vas abans de la tardor,
com si fossis un gran tro.*

*Tens per vel els raigs de sol,
calorós i vermellós,
esclaten com un gran crit
amb llengües de foc al pit.*

*Són diamants amb perles al mig
les estrelles que a la nit
t'illuminen, estiu;
mentre la lluna rodonariu.*

*Tens per vel els raigs del sol,
els camps verds
plens de gallarets
vermellosos i oberts.*

*Alcen el vol els ocells
i batèguen les ales contents,
voltegen els jardins novells
plens de roses i clavells.*

*Ja te'n vas estiu calorós
amb el cel blau de setembre.
Tornaràs l'any que ve
fins el juny, Oh que bé!*

Mª DOLORS VILA I FAURIA, 1985

ERMITA DEL NEN
JESÚS DE PRAGA
A EMI GUERRERO

*Arribem fins a tu per bells camins,
ombrius i assolellats a la vegada,
que pugem amb frescor de marinada,
que canta alegrement per entre els pins.*

*Tot l'horitzó eixampla els seus confins
a la lleu suavitat de l'escalada
i es fa molt més immensa la contrada
i els aires que hi tresquegen són més fins.*

*És esvelta l'ermita sempre closa
i al seu costat, pel goig de qui hi reposa
sota d'un porxe un vell pedrís espera;
i encastellada en roquissar, la Creu,
des d'on, talment un somni que encisera,
Montserrat i Guillerics tot es veu.*

JOSEP SANTACANA I TUSQUELLES
juliol 1985

"LA MIRADA D'EN
JOSEP MORAGUES"

*"Així, a clar de lluna,
sobre el portal de mar,
la testa bramulava
de l'heroi català...!"*
(Angel Guimerà)

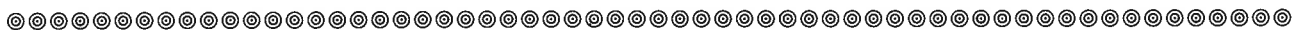
*General Josep Moragues i Mas,
la infantesa de la teva mirada
tingué el cel blau de la hilarienca albada
sobre els teus ulls com horitzó escàs.*

*La teva estatura cercava el pas
vers el llorer de glòria preparada;
la corona fou teva ben guanyada,
però els teus ulls romanen sense vas.*

*Cercle de botxins pretenen caçar
la teva mirada lliure i gloriosa
que la llum heroica arreu estén.*

*Cap tirà no podrà mai amagar
la lluentor èpica i poderosa
dels teus ulls, heroi immortal hilarienc.*

JOSEP GUTIÉRREZ I RODRÍGUEZ

**ASOCIACIÓN DE PADRES DE ALUMNOS
DEL COLEGIO PÚBLICO DR. MORALES,
SANT HILARI SACALM**

SALUTACIÓN.

El tiempo pasa casi sin darnos cuenta y nos lo resta de nuestra existencia, pues parece fué ayer y transcurrió un otro año Escolar 1984-1985, año porque no decirlo con problemas, ilusiones, proyectos, realidades, en definitiva, un cúmulo de esperanzas para un futuro no muy lejano.

Debemos de tener muy presente todos, que el Colegio fué, es y será el lugar donde percibieron, perciben y percibirán cultura nuestros hijos con el fin primordial, de que sean hombres en el futuro, que puedan rendir un provecho a la sociedad, en tal caso, como no a nuestro PUEBLO.

Dicho lo anterior creemos que se comprenderá, que son muchas las necesidades que tiene el Centro Escolar «COLEGIO PÚBLICO DOCTOR MORALES», que no relacionamos, pues sería muy larga la lista; sí diremos que tanto Autoridades Locales como la Conselleria d'Ensenyament de Girona se hallan ampliamente informados tanto verbalmente como por

escrito, de nuestras apremiantes peticiones, respaldadas estas con la asistencia a la Asamblea General Extraordinaria de Socios celebrada en Mayo de 1985, que fueron 250 personas, coincidiendo en opinión de éstas, que el pueblo que tiene un buen Colegio asegura su porvenir.

Pues bien, nos encontramos nuevamente en Fiesta Mayor y sería muy interesante que en estos días en que la alegría debe aflorar en todos, desfiles, bailes, ilusiones, no se olvide esta última gran palabra «ILUSIÓN», sueño de esperanza de ver realidad, comprendidas y cumplidas nuestras peticiones, que son prioritarias.

Sin colegio digno, difícilmente tendremos buenos diálogos, cultura, comprensión para llevar a término, la importante empresa que es nuestro PUEBLO.

Deseamos de Corazón una muy Feliz Fiesta Mayor.

En nombre de la Junta Directiva
JOSÉ CANO RODRÍGUEZ

EDUQUEM ELS NOSTRES FILLS?

Quan arriba la Festa Major d'un poble, és un moment adient per fer un repàs de totes les activitats que s'han portat a terme durant el darrer any i fer una valoració de tots els aspectes destacables; així, podeu veure en les planes d'aquest programa, tota una sèrie d'activitats desenvolupades a nivell local; tanmateix, però hi ha tota una munió de petites i importants tasques realitzades per molts de nosaltres que, encara que aquest programa no les tingui massa en compte, caldria que en féssim una petita però profunda revisió.

-Quina feina és més important per a un pare, un mestre, un educador, un monitor i, en definitiva, per a un poble que l'educació dels infants?. És evident que ningú no pot negar la importància que cal donar-li, i per tant, em sembla que podem dedicar-hi unes quantes ratlles que ens ajudin a reflexionar una mica.

Si volem portar a terme una bona educació de la mainada, hem d'entendre i conèixer molt bé els nens; si bé és veritat que cada nen té unes peculiaritats que el distingeixen de la resta dels altres nens, també hem de tenir en compte que tots ells experimenten un desenvolupament físic i psíquic preprogramat genèticament sobre del qual incideix un seguit de variables provinents d'influències de l'ambient. Primer, el nen creixerà en la família, més tard sortirà al carrer i anirà a l'escola. Per tant, el primer factor que influeix en gran mesura en el seu desenvolupament psicològic és l'ambient familiar; el segon, és l'entorn social que incideix en la personalitat del nen quan juga al carrer, quan va a l'escola, quan comença a escollir els seus amics, quan participa en un equip esportiu, etc. De totes maneres, la base de la personalitat del nen la configura l'ambient familiar. Des dels primers dies de vida, el nadó necessita una estimulació adequada quantitativament i qualitativament; és imprescindible que la família li proporcioni aquells sons, sorolls, paraules, carícies, rialles... que ell necessita. Quan ja és més grandet, precisa que parlin amb ell per tal de poder imitar i articular els sons fins a completar l'adquisició del llenguatge.

Paral·lelament a aquest procés, que en podríem anomenar d'aprenentatges bàsics, madura en el nen la seva manera d'ésser i d'actuar; en definitiva, l'inici de la personalitat adulta. Si hi posem uns fonaments sòlids hi podrà construir una casa estable i forta; en canvi, si la base trontolla, la casa aviat se li estimbarà. És per això, que cal que tots nosaltres ens interessem cada vegada més per a saber el que convé més per als nostres fills. Sembla ésser que els factors que incideixen en el seu desenvolupament, provinents de l'ambient familiar són molt nombrosos, però potser cal destacar-ne els següents: seguretat, estabilitat, tranquil·litat i confiança. El nen està segur quan es respon adequadament a les seves necessitats (alimentació, higiene...). Un ambient tranquil i estable és aquell en el que un dia no és massa diferent de l'altre, en el que no hi ha males cares ni massa crits sense saber-ne el perquè, en el que el pare i la mare s'estimen i així ho demostren, en el que hi ha més diàleg que hores de televisió i de silencis, en el que hi ha aquell caliu de llar, quelcom quasi indescriptible. El nen que reb una influència positiva del medi, el satisfarà plenament la seva família i els pares seran persones modèliques a les quals imitarà i s'hi identificarà; si els pares confien, ell confiarà; si estimen, estimarà; si els pares són feliços, el nen gaudirà i quan ell esdevingui pare, recordarà la seva infantesa, la qual li marcarà unes pautes de conducta envers els seus propis fills.

Per acabar, només voldria convidar-vos a la reflexió que cal fer en tota Festa Major, i que com a pares o com a responsables de l'educació pensem que si els fills són en gran mesura el que els pares en fan, perquè entre tots no intentem que siguin millors? Els nens d'avui són els homes del demà i Sant Hilari ens ho agrairà.

Hola amics, JO SÓC UN ARBRE,

un més dels sers vius que t'envolten silenciosament i que, molt sovint, oblides.

Sóc un arbre arrelat en un clot. Sobre meu jugues i et gronxes i les meves branques, amb una mica d'imaginació, serveixen en els teus jocs.

Sóc un arbre que estima l'home al veure'l somriure, i que li té por al veure'l quan riu tant.

Pensa que sóc el rei del bosc, l'avi de la natura i tinc ànima i cos, com tu.

Perquè em maltractes? No has sentit mai nostàlgia davant d'un arbre mort, sec, tallat o cremat?

Sàpigues que no t'he fet mai cap mal, ans al contrari, t'estimo tant que tot el meu ser és destruït i recreat en les teves mans.

I jo no em queixo, no vull protestar. Només necessito que entenguis que el petit pi que tens entre les teves mans és una vida útil per a l'home, per a tu. Sóc una vida que comença a bategar porugament. De tu depèn el meu futur, i de la teva comprensió el futur de tots els boscos.

Ajuda'ns a créixer, i pensa que, àdhuc en coses tan petites com aquesta, pots ser feliç, i per a mi, el teu amic l'arbre, seràs un heroi.

Em dic "Picea Excelsa", i tinc dos anys d'edat.

Vosaltres em coneixeu més com a "l'arbre de Nadal".

Vinc del nord d'Europa, i molts dels meus germans són de les muntanyes centrals europees.

M'agraden molt les muntanyes. La meva família i jo vivim gairebé sempre en zones altes.

Un arbre fruiter amb la seva flor...

Vosaltres heu volgut tenir-me a prop, i si m'ajudeu a créixer, aquest any no haureu de comprar un arbre de Nadal, perquè em tindreu a mi.

Però quan som més feliços és quan estem tota la família junts formant bells bosquets.

Si voleu, planteu-me bé, amb l'arrel ben vertical. Poseu-hi terra i apreteu-la una mica als voltants del meu tronquet. Ah! i no us oblideu de regar-me.

GRÀCIES!!!!!!

Mª Josep Ribot

Baixada de carretons des del Pla de les Arenes.

Per carnaval tot s'hi val...

El «Rei Carnestoltes» i la mainada.

Concurs de talla de troncs.

CRÒNICA DE L'ANY

1984

AGOST

- Festa Major. En va fer la crida el President del Parlament de Catalunya M. Coll i Alentorn.
- Bateigs dels Gegants amb els noms de Blanca i Bernat.
- Inauguració de l'Exposició sobre l'aigua i les fonts.
- Exposicions a la biblioteca de «La Caixa».
- Campionat de tennis.
- VII Festival de Música de Sant Hilari.
- III Moto Cross «Els Cortals».
- Audicions de sardanes.
- Cercaviles i ball dels gegants.
- Titelles, majorettes, esbart dansaire de St. Joan Despí.
- Aplec de Santa Maria de Mansolí.
- Festa Popular del Barri del Serrat.

SETEMBRE

- Cursa de carretons des del Pla de les Arenes.
- Presència de Sant Hilari a l'homenatge nacional de Barcelona al General Josep Moragues.
- Gimkana ciclista.
- Diada Nacional de Catalunya. Sardanes. Inauguració del Monument al fill il·lustre de Sant Hilari, Josep Moragues, heroi de la Guerra de Successió.
- Cantada d'havaneres.
- Els Gegants de Sant Hilari apadrinen als d'Arbúcies en el seu bateig.
- Concurs de disfresses al Club Villaret.
- Festa Major del Pla de les Arenes.

OCTUBRE

NOVEMBRE

- Festa Major-aplec de Sant Andreu de Bancells.
- Cross regional al Pla de les Arenes. Guanyadors Pere Arco i Cristina Nogué.
- Conferència sobre bolets i Exposició de Bolets a l'Escola de la Natura Guillerries.

DESEMBRE

- Concert nadalenc a l'església pels alumnes de l'Escola de Música.
- Concurs de Fotografia.
- Pessebre del G.E.H. al cim de Sant Miquel de les Formigues (1204 ms.).
- Vetllada nadalenca del Col·legi Sant Josep.
- Visita de l'Ajuntament de Sant Hilari al President Pujol a la Generalitat.

1985

GENER

- Cabalcada dels Reis d'Orient.
- Festa de l'Associació de Pares de Família. Festa de les Noces.
- Declaració de «zona catastròfica» per culpa dels desperfectes de les glaçades i el fred.
- Matança del porc al Casal dels Avis.
- Desfilada de models al Club Villaret. Moda-85.

FEBRER

- I Aniversari de la inauguració de l'emissora de Ràdio Sant Hilari.
- Rally Costa Brava.
- Tancament del Cinema Tívoli.
- Animada celebració del Carnestoltes i enterrament de la Sardina.
- Devolució de «deixalles» al RACC.

MARÇ

- Aceptació de sang.
- Campanya Pro-Etiòpia organitzada pel col·legi Sant Josep.
- Taula rodona sobre la problemàtica del petit comerç.
- IX Setmana esportiva i cultural del Col·legi Sant Josep.
- Concurs de pastissos per a grans i petits.

ABRIL

- Via Crucis Vivent. Setmana Santa.
- Exposició de dibuixos i treballs realitzats a l'Escola d'Art.
- Concert de música catalana per la cobla «Els Montgrins».
- Caramelles per les corals «Petits Cantaires» i «Els Nois Alegres».
- Presència de Sant Hilari a la fira del Turisme, Rodatur.
- Presentació de l'estudi econòmic «Sant Hilari i les Guilleries».
- Obsequi de llibres als centres d'ensenyament. Diada del llibre i la rosa pels alumnes del Col·legi Sant Josep.
- XIX Rally Girona-Guilleries.
- Els gegants de Sant Hilari a la concentració de les Fires de Figueres.
- Festa de l'arbre. Obsequi d'un arbre a tots els nens del poble.
- IV Aniversari de la inauguració del Casal dels Avis.

MAIG

- S'inaugura de manera provisional una oficina de turisme.
- Visita del Director General de Turisme de La Generalitat Sr. Miquel Sanz.
- Fogarons de Sant Isidre.
- XVIII Trobada de corals infantils-85.
- Un llamp cau al repetidor de Mascarbó.
- Final del campionat de tennis.
- Concurs de Petanca al camp d'esports.

JUNY

- Conferència sobre «Els nostres insectes».
- Aplec a l'ermita del Pedró.
- Cursa d'ànecs a la festa popular del Pla del Campaner.
- XXXIX Homenatge a la Vellesa.
- Lliurament de premis del Concurs Literari Escolar Local.
- Jornades gastronòmiques al llarg del mes, amb xerrades i demostracions de cuina.
- VII Festa de l'esport amb diferents activitats esportives.
- Festa Major de Sant Joan.
- Concentració de Gegants de diferents pobles.
- Cercavila i sardanes.
- Fira Alternativa de les Guilleries, per l'Escola de la Natura.
- Exposició d'herbes remeieres.
- Festes de fi de curs dels col·legis Dr. Morales i Sant Josep.
- Participació del grup de teatre dels «Nois Alegres» al II certamen de teatre Amateur Ciutat de Tàrraga. Diferents premis.
- S'editen nous folletons de propaganda del poble per part de l'Ajuntament i per part de l'Associació d'Empresaris d'Hosteleria.
- Final de les jornades gastronòmiques amb ball popular i una vetllada de «Boxa».
- Bicicletada popular.

JULIOL

- Els Nois Alegres representen «El ferrer de tall».
- Audicions de sardanes cada dijous.
- Sant Hilari-Visió, programa pilot de televisió local.
- VI Rally Sant Hilari.
- Diferents actuacions dins el VIIIè Festival Internacional de Música de Sant Hilari.
- Festa dels Quintos-85.
- Festes populars al carrer de l'Hospital i al carrer del Petrinxo.
- Marxa popular.
- Benedicció de vehicles engalanats per Sant Cristòfol.
- Campionat de tennis «El Porró».
- Festival a la «Llar infantil les 100 Fonts» amb «Pep Saltimbanqui i Bocoï».
- Audiovisuals sobre excursionisme a la biblioteca de «La Caixa».

AGOST

- Concurs de cartells per la portada del programa de festes.
- Aplec a l'ermita de Mansolí Vell.
- Exposicions a la biblioteca de «La Caixa».
- El grup teatral «Els Nois Alegres» representen «El ferrer de tall» i «L'amor venia amb taxi».
- Revetlla a la Plaça de Cal Ros i al Barri del Serrat.
- Sardanes cada dijous.
- VIII Festival Internacional de Música amb les actuacions de «Trio de Barcelona» i «Nicholas Jackson».
- Grup d'animació.
- Concurs comarcal de tallada de troncs i xerrac mecànic.
- Curset d'iniciació al tennis.

Concentració de Gegants.

El Conseller d'Ensenyament Sr. Guitart lliura els premis del concurs de talla de troncs.

Exposició sobre les més de 100 fonts de Sant Hilari.

Realitzadors i responsables de l'emissió de Sant Hilari-Visió.

XERRADA AMB ADOLESCENTS I JOVENETS

Feliç Festa Major !. Avui no parlarem pas massa de vells, nosaltres anem caminant pausadament el tram de camí que ens manca per arribar al moment de dir-vos, adéu !. La vida ja no té per nosaltres res que pugui enlluernar-nos; és una vida morta. El Mossèn a l'església va dir que quasi envejava la vellesa: ho diu perquè no hi ha arribat; no ens envegeu si disposem d'un bitllet o fem una excursió, creieu que res no té emoció per nosaltres (ja sé que ho va dir per a fer-nos contents) i ho estem, perquè materialment no hem de menester dels altres, al contrari, els avis encara reparteixen el que tenen amb els familiars. Viviu fruit del tresor de la vostra joventut, que és el millor de la vida; nosaltres quant teníem la vostra edat no teníem cotxe a la porta, ni un bitllet a la cartera i tot el camí el feiem a peu, però érem feliços. La joventut té vida, il·lusió, esperança, emoció; tens vitalitat, força, caus i t'aixeques i si ets vell t'han d'aixecar. Que formosa és la joventut !. Sapigueu-la viure, però amb seny; tu adolescent o jovenet, no et precipitis, no fugis abans d'hora del niu, de la teva llar; en els teus pares tens un bon puntal, escolta'ls, ells són els qui més t'estimen. No esteu preparats per marxar sols pel camí de la vida, en veieu allò formós, però no coneixeu els perills, ni la maldat del món, no us deixeu enlluernar; viviu i saboregeu pas a pas cada època de la vida. L'any té quatre

estacions i totes ben diferents, però unes i altres tenen coses boniques, però també de dolentes. La vida té diferents èpoques: infància, adolescència, joventut, mitja edat i vellesa. A totes hi descobrireu boniques experiències però també desil·lusions i desenganys, no tot és de color de rosa, no tothom és sincer. Tingueu esment, no volgueu aixecar el vol massa aviat, no esteu preparats; si ho feu us pot passar el mateix que aquell aucellet que ahir jo mateixa vaig trobar al jardí i que quasi tots heu trobat alguna vegada: espaordit, tremolós, que ha deixat massa aviat el niu, ha sigut atrevit i les ales eren febles per sostenir-lo i cau a mans d'un infant que inconscientment li serveix de juguina. Li lliga un fil a la pota i el fa saltar; no comprèn que aquell animalet sofreix, i n'hi ha d'altres que ningú no els recull i acaben cruspits per algun gat.

Per caminar sols per la vida cal tenir experiència i haver escoltat bons consells. Si voleu volar massa aviat i voleu saborejar plaers i experiències quan encara no és hora fracassareu, i ni tan sols haureu conegut allò que de formós té la joventut, sense preocupacions, sense responsabilitats, el món es vostre, però visqueu-lo amb seny i sense perjudicar els altres. No us precipiteu que caureu en el perill i sereu responsables de problemes i us sentireu incapaços de seguir endavant sols, amb el vostre esforç, i seran els pares que vosaltres, sense cap

Les àvies treballant al Taller de Tècniques Artesanals, els dimecres de cada setmana.

mirament vàreu deixar, els qui hauran de preparar-vos el niu i donar-vos de menjar!. Ells us estimen tant!. Però creieu que això està bé?. No fillets, no; no us vull pas cap mal, ni és tota la culpa vostra, però penseu una miqueta i comprovareu que tinc raó.

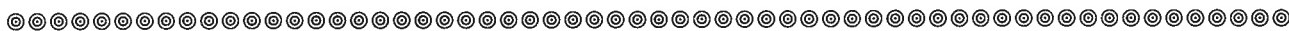
Pugeu els esgraons de la vida d'un a un; tindreu temps de tot, en cada edat podeu fruit de coses formoses, tingueu seny i si us avorriu perquè teniu massa de tot i heu viscut massa depressa, per divertir-vos per favor! no destruiu, penseu entre vosaltres si us agradaria que allò que feu mal fet, altres ho fessin a casa vostra. Ja sé que ho feu sense malícia, però feu molt mal i els que ho fan demostren no tenir intel.ligència ni estimen els seus pares, doncs aquests, igual que jo, tindrem de pagar una part de les vostres destrosses. Demostreu que teniu cultura, que heu tingut bones escoles i grans professors, que aquests són els vostres segons pares i els deveu respecte i agraïment, escolteu-los i doneu testimoni de que la joventut està preparada per ésser

grans homes i dones del demà. Em plauria que em diguéssiu que enguany no tindrem trencadissa de bombetes, ni de bancs, ni d'arbres, joia de la natura i embelliment del poble; actueu com a guardians i vigilant podeu fer molt bé. És l'any de la joventut, feu quelcom de bo, tots us ho agraiem, i si un altre any per aquesta diada podem comprovar que mercès a vosaltres el saldo de pagaments per destruccions ha baixat, jo proposaré, si visc, fer-vos un homenatge que diria molt en favor vostra, i em plauria saber que el meu petit gra de llavor ha fructificat.

Disculpeu el meu atreviment en donar-vos consells, però us fan falta, mediteu i veureu que tinc raó.

Us estima a tots aquesta velleta de 87 anys.

SOLETAT RIDAURA

BALANÇ DE L'ASSOCIACIÓ D'EMPRESARIS D'HOSTALERIA

Fa poc més d'un any que es va crear l'Associació d'Hostalers de Sant Hilari i creiem que el balanç d'aquests primers mesos és positiu. Segurament que ha estat l'any en que s'han fet més coses encaminades a aconseguir una promoció de les possibilitats turístiques de les Guilleries, ja que s'han editat nous folletons, adhesius, s'ha distribuït molt material imprès amb motiu de les Jornades Gastronòmiques, s'ha projectat el nom de Sant Hilari en periòdics com «La Vanguardia», participació a la fira que suposa «Rodatur», etc.

En un altre aspecte de coses, potser el més preocupant perquè entra de ple en el camp de la infraestructura turística, s'han obtingut realitats com és l'obertura d'una

Oficina de Turisme (ara de caire provisional en espera de la definitiva per l'any vinent) o la reinauguració de la línia de cotxes a la Font Picant.

Es important així mateix el recolzament que s'està donant a diferents entitats locals, com són la «Penya Automobilista» o «Els amics de la música», entre altres, que amb el seu esforç, iniciativa i constància col·laboren eficaçment a la promoció de Sant Hilari.

També les Jornades Gastronòmiques s'han potenciat de manera molt especial i han quedat consolidades d'una forma definitiva i oficial amb la incorporació de més establiments i amb una gran participació de la gent del poble en els àpats i en les diverses celebracions que s'han fet al llarg del mes de juny (conferències, demostracions pràctiques de cuina, festa de cloenda, etc.).

Tot aquest esforç, que esperem que aquest proper any continuï i s'augmenti si és possible, és realment necessari, ja que el sector turístic a la nostra vila està patint, d'uns anys ençà, una crisi que ve donada per una sèrie de factors que no intentarem pas esbrinar des de aquestes ratlles perquè seria una mica llarg. Sí que insistirem una vegada més en que el turisme és un sector que beneficia la totalitat de la gent del poble i convé que tothom se'n faci el càrrec i es sensibilitzi en aquesta qüestió, sobretot en poder oferir al visitant un clima de tranquil·litat i hospitalitat que sempre han estat virtuts que han caracteritzat la gent de Sant Hilari.

El President Pujol visitant l'estand de Sant Hilari a Rodatur.

SANT HILARI SACALM

Amb la col·laboració de la
Direcció General de Turisme de la Generalitat de Catalunya

*Associació
d'Empresaris
d'Hostalaria
de Sant Hilari*

Nosaltres, per la nostra part, continuarem posant tot l'esforç i la il·lusió per a que això sigui una realitat.

FRANCESC BRUGUÉS I FONTANÉ
President de l'Associació

El nostre agraïment a totes les persones i entitats que ens han ajudat amb el seu esforç a portar a terme el programa d'enquany.

DIRECCIÓ GENERAL DE TURISME
AJUNTAMENT DE SANT HILARI
INDUSTRIAS GRÁFICAS DURAN
IMPREMTA JOHIL
GRÁFIQUES FITER
FRANCESC DANÉS
ÀNGEL SERRADESANFERM

L'ONZE DE SETEMBRE DE 1984

HOMENATGE AL GENERAL MORAGUES

Sant Hilari va retre un senzill homenatge al seu fill il·lustre el General Josep Moragues i Sobrevia, heroi de la Guerra de Successió, en espera del que amb tota justícia n'és mereixedor.

Els estudis sobre el seu passat es van aprofundint i cada vegada són més els documents i les proves que el fan sense cap mena de dubte fill del mas Moragues, del nostre terme municipal. L'historiador Antoni Pladevall va trobar recentment a l'arxiu parroquial que el seu segon cognom era Sobrevia, fill de Maria Sobrevia, del mas del mateix nom, del municipi de Seva.

A no tardar pensem tenir una entrevista amb el Sr. Lluís Pujal, que s'ha convertit en el seu principal biògraf, per a tenir un canvi d'impressions i clarificar alguns punts que considerem d'importància.

Aquí us reproduïm un document del 1694 en el qual es parla d'un Josep Moragues, que indiscutiblement és l'home que més tard lluitarà fins a la mort per Catalunya i les seves llibertats.

Comissió Organitzadora
Pro Homenatge al General MORAGUES.
St. Hilari Sacalm Agost - 85

L'Alcalde Xavier Rossell i el Director General del Patrimoni Artístic de la Generalitat, Antoni Pladevall, han dipositat una corona de llorer.

Un moment de l'homenatge abans de descobrir la placa del monòlit que recorda el nostre General.

De la estada dels francesos a Sant Hilari, en aquest any 1694, n'existeix una interessant relació en lo DIETARI DE HILARI SALETA, que mereix esser reproduhida.

Als 27 de Juliol de 1694, vingueren los francesos á saquejar y robar y deyan volian cremar esta vila; y gracias a Deu no ho feren. Vingueren de Hostalrich part y part de Arbúcies.(...)

Pedra llarga, ahont tingueren moltas escopetadas, pero los fou forsós retirar; los francesos entraren en esta vila, y no trobant-hi ninguna persona, comensaren de entrar per las casas espatllant tot cuan trovaban y portantsen lo que podian; essent veritat, que, la gent ja habian tret molta cosa y habian portat molta cosa a l'Iglesia y allí fou mes perduda que en lloch; que als francesos obriren las portas de la Iglesia, del Sacrari y de la Sacristia, y de las caxas que hi había sen portaren tot lo que als agradá, lo que era de plata y or de la Iglesia ja ho teniam tot amagat; lo que mes robaren foren robas tant de la Iglesia com de la gent, encare que després hi habian algunas personas que deyan els habian assolat, porque habian amagat diners a la Iglesia y los habian trovat; tinguerem ventura que no hi estigueren molt, que judicarem hi estigueren unas tres horas; y fou la causa, que, un pagés de esta, anomenat **Joseph Moragas**, los matá un centinella que habian posat al cap del carrer de can Geremías y loego que lo comandat ho sabé, doná ordre per entornarsen per el matex camí que eran vinguts; y tantas casas com trovaven per lo camí, todas las rovaban y en mataren alguns; y s'en parlá molt del que feu est lloch de no volerlos donar la obediencia, ni antes, ni després, fins que tingueren guanyat Barcelona y Vich, que fou lo any 1697.

BATEIG DELS GEGANTS DE SANT HILARI

El passat 29 d'agost, aviat farà un any, el poble enriqueix la fantàstica vida dels Gegants de Sant Hilari amb la diada o celebració del seu bateig, o el que, en definitiva, suposa donar-los-hi un nom.

Crec que molta gent ignora com es diuen i quin significat té el seu nom. Es per això que us ho voldria explicar una mica i d'aquesta manera encara ens resultarien més familiars.

Els gegants sempre han representat una sublimació de personatges mítics o històrics que la imaginació de la gent i dels pobles ha convertit en sers d'enormes dimensions.

Antigament eren peces d'entremès i només n'hi havien a les poblacions més importants. Amb el temps han esdevingut un símbol de la majoria de les nostres viles i ciutats.

Sant Hilari, gràcies a la gentilesa de la família Gasch, l'any 1930 rebia l'obsequi d'aquesta parella de Gegants i com que només es pretenia un ambient de festa i bonhomia, no se'ls va donar cap nom. Modernament, i a través de les «trobades de gegants», s'ha vist que els pobles els identifiquen i els coneixen com a homes o dones molt relacionats amb la terra, d'aquí que es cregués oportú fer el mateix a Sant Hilari.

Furgant una mica en la història local, no va costar gaire trobar una parella que amb el devenir dels segles havia de ser transcendental per la configuració de Sant Hilari. El gegant es diu «BERNAT de Gurb» i la geganta «BLANCA d'Olvan» (1), senyors de Solterra allà pel segle XIV amb residència al Casal de la Rovira (vulgarment Castell de Mascarbó).

Bernat i Blanca representen per Sant Hilari els senyors feudals que varen donar una enorme empenta pel seu creixement i posterior assentament; Bernat de Gurb va concedir privilegis i franquícies per tal de crear un centre de població que superés les quatre cases al voltant d'una bella església.

Per a que la cosa s'entengui una mica més es reproduïxen uns textos que em semblen clarificadors:

En Bernat i la Blanca, els nostres gegants, un símbol de Sant Hilari

Bernat de Gurb es casà el 1326 amb Blanca d'Olvan.

Entorn de l'any 1337 en Bernat de Gurb, que acabava d'esdevenir senyor de tot el terme de Solterra, va fer un pacte amb els rectors, que li varen encomanar la protecció del nucli de la sagrera i del veïnatge, de cara a atreure més gent per a poblar-la i formar-hi així una pobla o nucli de poblament amb franquícies i privilegis. Com a record d'aquestes primitives pobles en queden els noms dels nuclis de la Pobla de Lillet, de Claramunt, de Segur, etc... Per això el 26 de maig del 1337 en Bernat de Gurb va expedir un privilegi en virtut del qual tots els homes i dones que vinguessin de nou a edificar i viure a la Cellera de Sant Hilari, a cent passos prop de la Cellera o al lloc de la Bayna, quedaven lliures de les hosts i cavalcades manades pel senyor, a no ser que anessin contra els malfactors que fessin mal al terme de Solterra; també quedaven exemptes dels tributs, graciosos o forçats, dequestes, toltes, tragines, obres i tsots, excepte els que es fessin en servei de l'església de Sant Hilari, i també els lliurava dels tributs senyorials que gravaven el pa, el vi, les carns, el blat, la palla i el dret d'hostal. Finalment, i per gràcia especial, concedia que tots els qui ara poblaven el lloc o pobla de Sant Hilari i els que vinguessin de nou a poblar-la si eren empresonats o detinguts s'establí que no poguessin ésser extrets per ell, ni pels seus oficials, de la

Cellera de Sant Hilari, reconeixent, per tant, que quedaven sota la jurisdicció del rector i de l'església. Els concedí encara que a Sant Hilari es poguessin vendre carns com es feia a Vic o a Girona.

Cinc anys després d'aquest privilegi, el 25 de juny del 1342, en Bernat de Gurb en donarà un altre als habitants de la Cellera de Sant Hilari, a les tretze famílies que aleshores l'habitaven i que eren les de Guillem d'Illa, Joan Masó, Guillem Villaret, Berenguer Ridecós, Miquel Saleta, Francesc Matamala, Pere Arnau, Pere Matamalella, Bartomeu Torner, Arnau Roig, Guillem Cornudell, Guillem Rovira i Tomassa, filla de Brunissendis del Reixach, enfranquant-los de l'obligació de pastar i coure pa al forn del senyor Bernat de Gurb i qualssevol altres obligacions de treballar en la reparació del castell, de fer-hi jornals personals o amb el seu bestiar, i dels tributs o qüesties, excepte de les guaites o vigilàncies manades en temps de guerra i dels càstigs si haguessin comès crims o delictes.

La llista dels habitants de la Sagrera o Cellera indica que la majoria procedia de masies de la parròquia, excepte, potser, un parell o tres.

Tots aquests privilegis, encaminats a atreure gent a la població, foren causa d'una queixa o protesta per part dels pagesos, els quals formaven la majoria d'habitants del terme, i per això es va tenir una assemblea o reunió al fossar de l'església, al crit de viafors i de corn i mitjançant un repicament de campanes, l'any 1357... (2)

Com es pot suposar, aquestes disposicions facilitaràn una expansió de la sagrera de Sant Hilari, ja que es crearan nous carrers, es faran edificacions i, en una paraula, el nucli poblacional s'escapà, s'esmunyí, de la protecció eclesiàstica i va configurar-se com un poble, petit, però amb cara i ulls.

Sant Hilari en adoptar els noms de Bernat i Blanca pels seus Gegants va fer un acte de justícia envers el seu passat històric i d'ara endavant, en veure'ls hi podrem veure un bocí de la nostra història.

Foren padrins del bateig, els centenaris Gegants de Vic, capital d'Osona, perquè Sant Hilari abans formava part del Comtat d'Osona i a més els Gurb tenien el seu solar originari al municipi de Gurb de la Plana, al costat mateix de la ciutat de Vic.

L'enhorabona, Bernat i Blanca !.

ÀNGEL SERRADESANFERM I VALLS

NOTES:

(1) Olvan és un petit municipi del Bergadà, entre les rodalies de Berga i de Gironella. Fou lloc reial.

(2) A. Pladevall - A. Serradesanferm, «Sant Hilari la capital de les Guilleries». Ed. Fiter, Sant Hilari, 1976.

EL COL·LEGI SANT JOSEP

Aprofitem l'ocasió que ens brinda el programa de Festes per exposar algunes reflexions que han estat debatudes a les reunions de professors.

EL JOC: LA INICIACIÓ ESPORTIVA

«L'home només pot jugar en aquells llocs on se sent home, en tot el sentit de la paraula, i només és home en els moments que juga» (F. Schiller).

Serveixin aquestes paraules com a introducció del tema que vull intentar comentar: la importància del joc i de l'esport en la formació de la mainada.

El món actual dona una gran importància a l'esport i l'ha introduït en el sistema general de l'Educació Física. No obstant això, no s'exploten totes les seves possibilitats ja que s'utilitza, equivocadament, d'una forma estrictament codificada tant en la part tècnica com en la reglamentació de les federacions esportives corresponents i això, evidentment, limita els seus valors educatius i les seves possibilitats d'expansió.

L'entrenament i la competició esportiva clàssics són delicats i difícils de portar a la massa escolar, a part que redueixen en gran mesura el nombre de practicants. Potser la millor solució és allò que s'ha anomenat des de ja fa temps «esport per a tots», sobretot quan és part integrant de l'Educació Física.

L'esport per a tots, dins de l'Educació Física, necessita dues coses fonamentals:

- **Adaptar reglaments i tècniques a les diferents etapes de desenvolupament de la mainada i al temps disponible.**

- **Sofrir una adaptació transitòria que anomenarem «iniciació esportiva».**

LA INICIACIÓ ESPORTIVA és l'aprenentatge de les destroses, tàctiques (molt senzilles) i regles bàsiques dels esports que es practiquen a nivell popular. Hi ha dos objectius fonamentals:

- a) Cooperar en la formació física, intel·lectual i moral dels escolars.
- b) Ensinistrar-los per als esports.

En l'Educació Física això s'aconsegueix mitjançant els jocs pre-esportius, tant en sessions regulars (activitats escolars) com en sessions realitzades fora de l'horari escolar (activitats complementàries).

ELS ESPORTS MÉS APROPIATS: tots ho són, sempre i quan interessin a la mainada i siguin adaptats a les seves capacitats mitjançant.

Els esports d'associació (d'equip) desenvolupen hàbits de participació en una tasca comuna i els individuals creen hàbits d'auto-disciplina, de constància i de refermament de la voluntat.

«El nen és un ser que essencialment juga» (Binet), juga per viure. Necessita agrupar-se per jugar i això el fa viure socialment. Dit d'una altra manera: el joc i l'esport el fan sociable.

L'esport és una activitat social important, ja que satisfà les necessitats lúdiques dels joves, genera entusiasme, sentit conviencial, afany socialitzadors, treball en equip i treball comunitari.

Penso que tots som cada vegada més conscients de la importància de l'esport en la

formació de la mainada i que, cada vegada, aquesta tasca es pren de manera més seriosa, tant per part dels que treballen directament amb els nans com per part dels pares que ens confien els seus fills. Voldria que aquestes quatre ratlles servissin per recolzar una mica més aquesta activitat que considero fonamental per a la formació integral de la canalla i que el Col·legi St. Josep té molt present en el seu model educatiu.

XEVI.

Hi ha un tema a nivell de claustre de professors i de la docència en general que ens preocupa, i és el de l'atenció de molts pares a l'hora d'atendre i entendre la responsabilitat que tenen envers llurs fills en el camp de la seva formació i educació. Estem d'acord en que els temps que estem vivint no faciliten pas en gran manera la tasca, però potser aquí és on ha de radicar l'esforç dels pares, en no «deixar-nos portar» i en no «passar» de moltes coses. En unes altres pàgines d'aquesta publicació es parla del dualisme de comportaments que hi ha entre l'escola i a casa, i els educadors gairebé podem afirmar que és en aquesta doble actuació on resideix la base de greus problemes.

Esz necessari, però, pensar que el nano davant l'opció de dues maneres de ser o d'exigir triarà la que li sigui més portadora i planera, perquè entre tots, no els preparem pas per a saber dir que no, concepte que s'ha anat perdent del vocabulari familiar i potser també del de l'escola.

Són diversos els aspectes que els pares hem d'assumir, però un dels més importants és el de la visita-xerrada-tutoria amb el professor corresponent. Que els fills passen més hores «desperta» a col·legi que no pas a casa és més que evident i això motiva que els mestres tinguem un coneixement profund dels alumnes-fills, que ha de servir per ajudar-vos a complementar-ne la seva formació. (.....) (1).

Cal dir que no hi ha cap nen o cap nena igual, que tots tenen les seves virtuts i els seus defectes i que necessiten el recolzament i l'ajut de pares i docents. Ells són suficientment espavilats com per a fer creure als pares allò que els convé en un moment concret. Al mateix temps, als grans els és més fàcil fer cas de la mainada abans que anar a tenir un canvi d'impressions amb el mestre, per exemple.

Penseu que els nans ja una mica grans volen que ens vingueu a veure, perquè normalment són conscients que hi ha aspectes de comportament, d'actitud i de rendiment, a casa i a col·legi, que no lliguen i que convindria fer algun retoc... encara que per a ells sigui poc atractiu. No entengueu això que ells pensen com un factor que us desacrediti, ans al contrari.

Gairebé sempre el rendiment dels nens i nenes dels pares que passen per la tutoria al llarg del curs, o sigui que en fan ús, milloren... o si més no s'intenta.

Cadascú que en prengui la part que li toqui...

A. S. V.

(1) Aquest escrit forma part del «Davantal» del Butlletí que trimestralment edita el Col·legi Sant Josep.

FOTOS QUE FAN HISTORIA

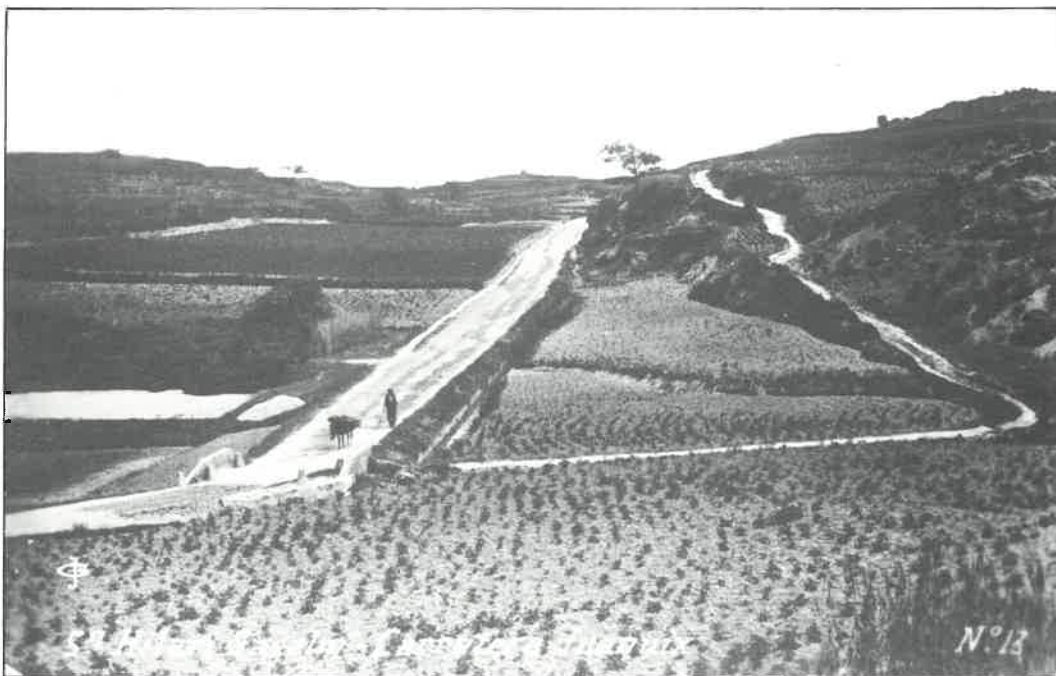
Cada un de nosaltres intenta plasmar els moments d'especial significat en la vida en uns documents gràfics i el seu recull en pot ser una senzilla semblança històrica.

Per això cal dir que la història d'un poble no és patrimoni d'uns quants, sinó que l'anem fent tots els hilariencs, cadascú en la parcel·la que li correspon dins la comunitat que formem.

Dissortadament, quan ens parlen de la història d'un poble, ho fan de les guerres, dels problemes i les lluites, de coses velles i rànies... No solament és això, ja que allò que avui esdevé, serà motiu d'estudi pel demà i el que passarà dintre uns dies també. Un home, un carrer, una flor, un llibre, una eina, tot té la seva i única història.

Aquestes fotografies que ara veieu només pretenen ser una aproximació a aquella ranciò que dèiem abans, un apropar-nos a aspectes que ens identifiquen com a hilariencs i que són testimoni del tarannà d'un poble.

Encara que a voltes siguem reticents a girar els ulls enrera, sempre és bo recordar i aprendre del passat. El Sant Hilari actual és producte d'una col·lectivitat i per això tots plegats l'hem d'assimilar, tant en les coses bones com en les que no ho són tant. El poble que formem és la suma dels treballs individuals, i d'aquest esforç en tenim una documentació que cal salvar i arxivar.

Carrer actual de la Piscina. Aquest pont encara més o menys hi és i recull les aigües del cantó de la Font del Ferro. Les patates dominen en els camps.

La coberta del campanar. Any 1922. Hi ha en Ximeno, en D. Boada, en Pau Xero, el vell Pons, en Foro, en Masó, en Quim Benet, el Cec de Saleta, l'avi Met, entre altres.

El carrer d'Arbúcies, actual Josep Ximeno. No hi ha el campanar ni la botiga d'en Ximeno (actual Esports Joan). A la dreta el cafè d'en Xicus.

Sembla que fa quatre dies i fa més de 20 anys. El mestre és el Sr. Isidre.

Després de mirar aquestes estampes, algú anirà, potser mig d'amagat, als calaixos mal desats, buscarà les capses de sabates plenes de fotos a no recorda quin racó, o obrirà la vella calaixera del temps dels avis...

Si en treu un munt de fotografies, de ben segur empolsinades i una mica descolorides, el seu pensament s'enlairarà i intentarà reviure els moments que la capsa dels records ara ha destapat...

És possible que una furtiva llàgrima caigui o que els ulls es neguin per aquell fill perdut, per aquella estimada que no hi és, pel record del primer bes... o senzillament per la nostàlgia d'uns temps i uns fets que no poden tornar.

Si aquest ingenu i humà sentimentalisme s'ha donat... es pot dir que els objectius d'aquest recull s'han aconseguit, perquè només es tracta de fer un cant al record estampat en una vella i rància fotografia.

CRIDA DE LA FESTA MAJOR DE SANT HILARI SACALM 1984 (28 - VIII).

Il·lustríssim Sr. Alcalde i altres digníssimes autoritats, senyores i senyors, amics tots: He tingut la sort d'estar moltes vegades entre vosaltres i algunes (almenys tres amb la vegada present) amb caràcter oficial, primer com a Conseller de la Generalitat i ara com a President del Parlament. I les motivacions d'aquestes tres visites oficials han estat diverses i fins i tot encontrades, perquè unes han estat degudes a avinenteses joioses, i una altra (que recordo amb profunda pena) va ésser motivada per un fet luctuós en ocasió de la visita a Catalunya del Papa Joan Pau II.

I he volgut recordar aquestes anteriors visites perquè veiéssiu que la meva conducta, i de fet la de tot l'equip que, per voluntat vostra, regeix la nostra Generalitat, obeeix sempre al desig d'estar en contacte constant amb el nostre poble compartint els seus sentiments i per tant plorant amb els que ploren i alegrant-se amb els que s'alegren.

Sortosament l'avinentesa d'avui és d'alegria, de gran alegria, perquè esteu encetant la celebració de la vostra Festa Major, i m'heu demanat que us faci la Crida d'enguany invitant tothom, propis i estranys, a participar en els actes de l'esmentada celebració en una comunitat de joia, de goig i d'entusiasme.

Naturalment que no em podia negar a atendre el vostre prec, però us haig de dir que estic plenament convençut que la meva Crida és totalment innecessària. Les simpaties de què gaudeix la vostra vila; l'encís amb què sabeu atreure els visitants; la manera alhora familiar i deferent amb què els sabeu tractar; la vostra cortesia espontània i gens embafadora que és deguda fonamentalment a la vostra bondat i a la vostra generositat material i espiritual; tot això fa que qualsevol excusa sigui bona per a acudir tot seguit al vostre reclam i concedir-se el plaer exquisit d'unes hores, i si pot ésser uns dies, de convivència i companyonia amb vosaltres.

Potser serà que l'atracció de les vostres fonts medicinals us ha avesat des de diverses generacions a l'exercici de l'hospitalitat i del bon tracte; potser això ha fet que, enmig de muntanyes majestuoses i de boscos ombívols, esclatés la flor de la vostra gentilesa i de la vostra gràcia en el dir i en el fer. Però el cert és que qui us ha conegut un cop ja no us oblidarà i sentirà sempre el viu desig de tornar a trobar-se entre vosaltres.

I això és el que m'ha passat a mi i el que ha fet que ara jo em trobi ací i el que farà que torni a trobar-m'hi cada vegada que em donareu una avinentesa, un pretext, i gairebé només una excusa, per a venir a visitar-vos.

I permeteu que us digui, en pla de confiança, que en aquesta predilecció per vosaltres em sento impel·lit per una raó familiar que, encara que llunyana en el temps, se m'ha presentat sempre lligada al nom de la vostra vila i ha desvetllat repetidament en mi sentiments de reconeixença. Em refereixo al fet que el meu pare (q.a.C.s.) va tenir quan jo era un adolescent (ja veieu, doncs, si en fa d'anys d'això) uns atacs de mal de pedra dels quals va curar-se radicalment amb les vostres aigües. Ja veieu, doncs, que fins i tot per això us haig de considerar i us consideraré sempre amb afecte i simpatia.

Aires, aigües, clima, paisatge, confort i sobretot tracte humà, tot es conjura a casa vostra perquè tothom s'hi senti satisfet i feliç. I molt més encara en uns dies festívols que són com un premi que us concediu i compartiu generosament amb els altres com a ben merescuda compensació al treball ardu de la resta de l'any.

Acudiu, doncs, els qui viviu fora de la vila, lliureu-vos a la joia i a la sana diversió amb els qui tenen el privilegi de residir-hi tot l'any, i passeu uns dies ben feliços que renovin les vostres forces per als mesos de feina que us esperen fins a la Festa Major de l'any que ve.

Però deixeu-me que us demani que procureu (i potser ja ho feu) que la vostra Festa no sigui només de gaudi material o de divertiment superficial. Procureu que sigui també de fruïment espiritual, i no solament en les celebracions religioses que són l'origen i la fonamental justificació de l' excepcionalitat d'aquests dies, sinó també en actes culturals, com puguin ésser concursos literaris, concerts, exposicions, representacions teatrals de qualitat, conferències sobre matèries o esdeveniments que us concerneixen, tant del present, com del passat, com de projectes per a l'esdevenidor.

I abans d'acabar, i ja que he al·ludit al passat, deixeu que evoqui una il·lustre i tràgica figura que probablement va veure la llum en la vostra contrada fa tres segles, tal com recents investigacions semblen indicar: Em refereixo, com podeu suposar, al general Josep Moragues i Mas, màrtir de la llibertat de Catalunya, en qui els adversaris d'aquesta llibertat van concentrar llur ràbia destructora, i no en van tenir prou amb donar-li mort el 27 de març del 1715, sinó que van tenir exposat el seu cap dins un gabiot de ferro damunt el Portal del Mar de Barcelona durant dotze llargues anyades.

És gràcies al seu sacrifici i al de tants d'altres que han patit i han mort per la llibertat de la nostra terra, que ara hem recuperat una part important d'aquesta llibertat. Recordem-ho fins i tot enmig dels moments de festa i d'exultació; i recordem sobretot que la llibertat no es guanya d'un cop per sempre, sinó que cal lluitar per ella cada dia, en cada moment i en tota circumstància.

Estimats amics! Gaudiu plenament de l'alegria d'aquests dies, però no oblideu mai que Catalunya espera de vosaltres i de tots que en tot moment sabrem complir amb els nostres deures.

Bona Festa i per molts anys!

MIQUEL COLL i ALENTORN
HONORABLE PRESIDENT DEL PARLAMENT DE CATALUNYA.

L'Honorable President del Parlament de Catalunya
fent la crida de les Festes de l'any passat.

SUGGERIMENTS PER A CELEBRAR LA FESTA MAJOR

- 1.- Diuen que, per a que hi hagi festa, hi ha d'haver alegria. El batlle de Marinaleda va suspendre del seu poble la festa major d'enguany, perquè els habitants tenen problemes de feina, de terres i d'aigua, argumentant que "sense alegria és impossible la festa".
- 2.- Que l'alegria no sigui superficial, sinó interior. Que neixi de dins i surti a fora. Un missioner que treballa amb indis, d'una ètnia molt culta a Guatemala, explica que, quan es troba amb un d'ells, és de ritual la salutació següent, feta pregunta: "Hi ha alegria al teu cor?", i l'indi contesta invariablement; "Gràcies a Déu".
- 3.- Per tal que tinguem alegria i així poder celebrar bé la festa major, cal arrancar del cor l'odi, l'enveja i tota malícia. L'alegria és incompatible en les persones enfebrades d'ira, d'enveja i d'egoisme.
- 4.- Si un no té el cor alegre, res no hi podran fer els àpats abundosos, els saraus i tots els afegits. Aleshores sí que de veritat farem "ballar els gegants".
- 5.- Procurar no anar "de festa", que vol dir que els altres no t'arrangin la festa. Anar "de festa" equival a contemplar des del públic un espectacle que es fa a l'escenari. Són els altres els qui es diverteixen i cobren.
- 6.- Sí, que cal "fer festa". O sigui, prendre part activa; sentir-se part integrant d'una família i d'un poble que viu i celebra un dels moments que l'identifiquen com a tal: fill d'una llar concreta, membre d'una comunitat cristiana i hereu d'unes tradicions dels avant-passats.
- 7.- Els dies de festa major han de ser de justícia, de bonesa i de cordialitat. S'ha de saber oblidar els greuges, els ressentiments i les diferències hagudes durant l'any entre parents, familiars, veïns i amics.
- 8.- És molt important saber retornar a aquella enyorada il·lusió dels petits paradisos, que foren les festes majors, tan esperades en l'infància i primera joventut.
- 9.- Intentar riure. Riure molt. Riure per dins i per fora. Els entesos diuen que riure és una teràpia molt vàlida pel cos i per l'esperit. Riure guareix malalties corporals i psíquiques; reporta beneficis a nivell personal i social i dona color a la vida. L'arquitecte Gaudí deia: "El color és vida". Nosaltres hem d'omplir de vida la nostra festa major.

Josep M. Alimbau i Argila.

L'alegria de la festa.

*Agraim profundament
la col·laboració
de totes aquelles firmes
industrials i comercials
que fan possible
l'edició d'aquest
programa.*

NOTA: Aquesta llista de COL.LABORADORS està feta amb tota bona voluntat. Acceptem que hi hagin errors però són totalment involuntaris i demanariem que aquests es comunicuessin a l'Ajuntament per tal d'esmenar-ho en propers Programes de Festes. S'entén per col.laborador aquell que paga una quota.

ASSEGURANCES - AGÈNCIA

Mapfre - G. Assegurador
Miquel Suy
Francesc Vilabella Güell
Agència Guillerries

BARBERIA

Joan Busquets

BARS

Snack-Bar «Aquari»
Bar Agustín
Bar Boada
Cafè Centre
Bar Club
Bar Fèlix
Bar «Dogo»
Bar Torrent
Bar L'Espelma
Bar Montseny
Bar del Serrat
Bar Pacheco
Bar «El Toc»
La Taverna d'en Mallol
Bar El Grèvol

BÀSCULA

Ll. Juanhuix Juanhuix

CAIXES DE CARTÓ

Embalatges Salvador
Embalatges Montseny

CARNISSERIES I CANSALADERIES

Jaume Busquets Güell
Marià Casas Clopés
Enriqueta Collbatallé Gros
Cansaladeria Boada
Cansaladeria Gil
Cansaladeria Parareda
Cansaladeria Porta
Jordi Puig Boada
Joaquim Valls Bonet

CENTRES D'ENSENYANÇA

Llar infantil «Les Cent Fonts»
Col.legi Sant Josep
Col.legi Públic Dr. Morales
Colònies Escolars
Escola Natura Guillerries
Escola de Belles Arts
Escola de Formació Professional
C.Rdes. M. Immaculada Concepció

COMESTIBLES

Josep Andreu Clopés
Dalmau Boada
Sabina Bruguera Busquets
Josep Cullell Taberner
M. Bayés Serradesanferm
Manuela Martínez
Autoservei «CENTRA»
Maria Ripoll
SPAR-Jordi Comas
Pere Güell
Teodoro Patino
Antoni Garcia Mir

Jaume Homs Rodríguez
Joan Masnou Gallifa
Ramon Mimó Planas
Ramon Molas Mollfulleda
Florenci Moragas Fontanet
Queviures Montserrat
Fèlix Rigalós Botet
Joan Rotllant Rovira
Joaquim Valls Bonet
Conxita Roura
Martí Miralpeix
Dietètica «Sant Hilari»

COMPRA - VENDA DE COTXES

Trima
Germans Fauria

CONFITERIES

Amadeu
Fornés
Narcís Malet Torrent
Torrent

CONSTRUCTORS D'OBRES I PROMOTORS

Pere Bosch Cornellà
Miquel Molist Muntalt
Josep Pujol Canaleta
Xavier Rosell Terris
Josep Roura
Construccions St. Hilari, S.A.
Jaume Collbatallé Rotllant
Francesc Rojas Escobar
Cèsar Lahoz
J. Busquets
Construccions Miralpeix, S.A.
Antoni Juventeny

CONSULTORIS DE BELLESA

Elvira Carrasco
Carme Miralpeix Valls
Matilde Soler Tarrats
Carme Miquel

ELECTRODOMÈSTICS

Joan Fauria Bosch
R. Fauria Miralpeix (Watt's)
Ramon Planiol
Antoni Rossell

ENTITATS BANCÀRIES

Banca Catalana
Banesto
Banco Hispano Americano
Banco Popular Español
Caixa d'Estalvis Provincial de Girona
Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis

ESPECTACLES

Club Villaret
Cinema Catalunya

ESTANCS

Carme Duran Moner
Ramon Mimó Planas

FABRIQUES D'EMBOTITS

Embotits Hilarriens
Embotits Guillerries

FARMÀCIES

Ramon Broto Twose
Xavier Muntalt
Anàlisi R. Broto

FERRETERIA

Àngel Camó Juanola

FINQUES

Juvé, S.A.
A. C. S. A.
Residencial Cal Sastre
Inmobiliària «Sant Hilari»

FOTÒGRAF

Amadeu
Bosch
Rossell

FUSTERIES I MOBLES

Mobles Andreu, S. A.
Mobles Font
J. Jumbert Solé
Mobles Rosquellas, S.A.
Vidal Llopis
Antoni Pujol
Joan Muntalt

FUSTES

Miquel Esteba Caireta
Fustacalm
Fustes St. Hilari, S.A.

FERROS FORJATS

Art Català
Josep Fauria Miralpeix
Ganiveteria La Forja - Vila
Angel Ramon
Taller Nou

GARATGES

Casas
Catalunya
Fàbrega
Hospitalet

HOTELS, HOSTALS, FONDES I RESTAURANTS

Hotel Suizo
Hotel Ripoll
Hostal Brugués
Hostal del Grèvol
Hostal Mimó
Hostal París
Hostal Canals
Hostal Fugarolas
Hostal Isidre
Hostal Torras
Hostal Sant Miquel
Fonda Rita
Restaurant «La Pedra Llarga»
Residència Roma
Residència Tarrés
Hostal del Sobirà
Can Camas
Els Cortals
Cal Sastre

GUIXAIRE

Teodor Patino

JARDINERS

Carles Godayol
R. Masferrer

Joan Boix

LAMPISTES I MANYANS

Josep Carreras Colomer
Jaume Pallarols Bruguera
Rafael Tarrés (Calefacció)
Pla i Soler (Calefacció)
Josep Fauria Miralpeix
Josep Vilamala
Moner - Juvanteny
Angel Ramon

LLENYA

P. Govern
Jordi Sala
Hilari Busquets

LLIBRERIES

Sant Jordi
Llibreria Deza
Esports Joan

MANANTIALS EN EXPLOTACIÓ

Fontdor
Font del Pic
Font Vella
Font Picant
Aigües Potables de Saleta

MATERIALS CONSTRUCCIÓ

Antoni Masó Bosch

MECÀNICS

Cayo, S.L.
Joan Cerver Coll
Germans Fauria - Renault
Josep Malet Torrent - Motos
Taller Moca
R. Fauria (Elec. Autom.)
Taller Guillerries - Citroën
Taller Bòbila
Taller Josep Masó «El Turó»

MERCERIES I CONFECCIÓ

La Balma
Can Candi
Goriot
Honest Masnou
Can Joan Ridaura
Temari
Teresa Tort
El Siglo
L'Agulla
Corseteria «Margarita»

METGES

Santiago Baena
Mª Rosa Gorgot
J. Torres (Practicant)
Dolors Clos (Llevadora)
Clínica Dental E. Arrú

OBJECTES DE REGAL

Esports Joan
Casa Bosch
Objectes de Regal Brugarola
Joan Fauria Bosch
Antoni Rossell Suñer
Sports Serras
La Vaixella
Watt's
Tot Terrissa

PANADERIES

SPAR - Jordi Comas
Carme Duran Moner
«La Garba» - Conxita Roura
Unió Panadera, S.L.
Estrada

PERRUQUERIES

Rosa Maria
Angela Casas Clopés
Mensus
Germanes Pujol
Carme Raset Bruguera
Maria Carme
Cecília Rosquelles
Isabel Sorroche
Margarida Masó
Carme Ramon
Montserrat Mas
Carme Rosquellas
Maria Estragués

PEIXATERIES

Joaquim Permanyer Tarrats
Josep Mollfulleda
Peixos Pere
Peixateria Sant Hilari

PINTORS

Arteaga
Jaume i Josep Fàbregas
Xavier Masnou

POLLERIES

Rotllant
Güell «Clotas»

SABATERIES

Calçats Pilar
Calçats Comas

SASTRERIA

Honest Masnou Fàbrega
Joan Vernedas

SERRADORES

Salvador Fontaner Plenacosta
Ramon Solà Bosch

TORNERIES

Afma, S.L.
Arhima
Artesania «Sant Josep»
Artifusta, S.L.
Batlle
Bell-Art, S.A.
Indústries Carri
Artesania Danés
Manufactures Sacalm
J. Vila Portet
Fiam
T. Guillerries
Torneria Font
Francesc Gol Busquets
Ibercado
Indústries Puigderrajols

Joan Ribas Bosch
Àngel Ripoll, S.A.
Pere Roura Gubau
Indústries Joaquim Ripoll
Indústries Sam
Indústries Oval
Hispartesania
Lluís Adillon
Bell Moble, S.A.
Pere Moner Casas
Brugarola
Salvador Auger
Spanish Wood, S.A.
Indústries Palometa

TAXIS

Francesc Duran
Pere Canaleta
Cecílio Arboleas

TÈXTEL

B. Jiménez

TRANSPORTISTES

Transmartí
Transports Solé
Transports Moragas
La Hispano Hilariense, S.A.
Recader Xandri
Transports Coll
Transports Massaneda
Transports Floriach
Transports Ros
Transports Solà
Transports Güell
Transports Hospitalet

VARIS

Rellotgeria Breix
Pastes Canigó
Tapisseria Cuberta
Floristeria «Sant Hilari»
Ind. Gràfiques Duran
Estació Servei «Sant Hilari»
J. Estragués (Compra-Venda patates)
Auto-Escola Font
Tintoreria E. Bosch
Impremta Johil
Drogueria Jumbert
Parco, S.A. (Parquet)
Planxisteria Trima
J. Valls Juventeny (Patates i Cereals)
Adm. F. Francesc Vilabella
F.I.T.E.R.
Video Club Sant Hilari
Recanvis Fuguet
Lluís Ramon (serres)

VINS I BEGUDES

Magatzem Duran - J. Mimó
Bodega Andreu Roig
Carbòniques Monsela
Joan Valls Juventeny
Josep Donadeu Feliu
Francesc Duran

INFORMACIÓ MUNICIPAL

Aprofitem l'edició del programa de Festes per donar a conèixer l'actuació municipal en els darrers mesos, d'aquesta manera ens estalviem diners i s'informa de manera periòdica, encara que sigui un cop l'any.

VI Rally Sant Hilari

El passat mes de juliol es va disputar el VI Rally Sant Hilari puntuable pel campionat de Catalunya de Rallys, Campionat provincial i Challenge Pirelli 85. Constava de 320 Kms. repartits entre els trams del Pla de les Arenes, Osor, Cladells i Coll de Ravell.

Els guanyadors foren:

- 1.- Frigola-Bou, Renault-5 Turbo
- 2.- Mingo-Rodríguez, Talbot-Samba
- 3.- Serra-Basoli, Peugeot 205
- 4.- Bardolet-Rodríguez, Renault-5 Alpine
- 5.- Bohigas-Alonso, Autobianchi

Hi havia un total de 65 inscrits i l'organització va ser perfecta.

Rally Sant Hilari

Escorxador Municipal

Actualment s'està entrant a l'última fase de construcció del nou escorxador.

En les darreres setmanes es mantenen diferents reunions amb els tècnics responsables de la construcció i de les instal·lacions per acabar d'arrodonar els pressupostos i mirar de tenir-lo enllestit durant l'any en curs.

Els «números» hauran estat els següents:

Pressupost de l'adjudicació i finançament consolidat	Distribució		
	Ajuntament 10%	B.C.L. 40%	Subvenció Pla d'Obres i Serveis Generalitat 50%
12.290.904	1.229.090	4.916.362	6.145.452

Pagament impost municipal de circulació

Es recorda que el termini en període voluntari pel pagament de l'impost municipal de circulació de vehicles finalitzà el 31 de març passat. Aquest Ajuntament ha concedit un nou termini per poder-lo pagar sense recàrrec, que va finir el 30 de juny passat. A partir d'aquesta data, el cobrament s'ha passat per via executiva amb un 20% de recàrrec.

Festes de caire local

Les dues festes de caire local que l'Ajuntament ha designat pel proper any 1.986 són els dies 29 i 30 d'agost, que coincideixen amb els dos primers dies de la Festa Major.

Avis

Aquelles persones que estiguin interessades en l'adquisició de solars o parcel·les per a edificar, se'ls recomana que abans de fer cap tracte, es dirigeixin a les Oficines de l'Ajuntament, on se'ls informarà de la qualificació urbanística del solar o parcel·la que vulguin comprar.

Ajut a varies Entitats

S'ha ajudat en més o menys quantia a totes les Entitats culturals i esportives de la població que ho han demanat, mitjançant subvencions econòmiques per a sufragar les despeses de les activitats que han organitzat.

II Concurs de Fotografia Sant Hilari Sacalm

El dia 16 de desembre de 1.984 al Saló d'Actes de l'Ajuntament es va fer el lliurament de premis del II Concurs Fotogràfic. El Jurat, que estava integrat per diferents persones vinculades amb el món de la fotografia, va considerar que en algunes categories s'havia de deixar deserta la concessió de premis.

El veredicté va ser:

TEMA LOCAL COLOR:

3r. Premi: Albert Sala i Valls.

TEMA LOCAL BLANC I NEGRE:

3r. premi: Albert Sala i Valls.

TEMA LLIURE COLOR:

3r. premi: Joan Farreras i Martí

2n. premi: Albert Sala i Valls.

TEMA LLIURE BLANC I NEGRE:

3r. premi: Toni Codina i Contijoch.

Riera de Vallicrosa

La prevista plaça del darrera de l'Ajuntament després de la cobertura de la Riera de Vallicrosa

Per fi s'ha pogut veure tapada la riera de Vallcrosa que passa pel mig de la població. Ha costat però ja està.

Actualment es disposa del plànol topogràfic de les zones que formaven el llit de la riera i s'ha encarregat el projecte per tal de poder fer la urbanització definitiva del sector cobert.

Festa de l'Arbre

En el mes d'abril es va celebrar la tradicional Festa de l'Arbre i per aquest motiu es va plantar un avet a la Plaça Catalunya.

Hi havia tota la mainada del poble i se'ls va obsequiar amb un escrit molt bonic que feia referència a un «arbre amic» i amb un petit arbre de dos anys per a que el plantessin a casa seva.

Al final de l'acte va actuar en Toni Miralpeix.

Festa de l'Arbre a la Plaça Catalunya

Escola de Formació Professional

De manera definitiva l'Escola de Formació Professional de Sant Hilari estarà ubicada a la zona esportiva municipal de la Font de la Baga.

El projecte ha estat inclòs dins el Pla Quadrienal de Construccions Escolars (Programa d'Inversions 1.985-86. Nous edificis) presentat a la Comissió de Política Cultural del Parlament de Catalunya.

S'ha previst que l'inici de construcció de l'Escola, sempre atenent-nos al Pla Quadrienal esmentat, es farà l'any 1.986 i subministrerà els ensenyaments secundaris de primer cicle.

L'Ajuntament ha fet la deguda cessió de terrenys a la Conselleria d'Ensenyament de la Generalitat amb una superfície de 3.747 m².

Depuradora

La situació actual és la següent:

On abans deien que hi cabia, ara resulta que és insuficient. Per tant, s'ha començat l'expropiació d'una superfície de 8.000 m². que és el que s'exigeix per a la instal·lació de la depuradora.

Encara que sabem que l'obra és d'una importància transcendental per Sant Hilari, els tràmits poden ser llargs. Després dels papers, la construcció. Actualment disposem de subvencions que la pagarien gairebé en un 100%.

Reasfaltament de carrers

D'aquí a final d'any es preveu que es reasfaltaran o s'asfaltaran de nou els següents carrers:

- Gaudí
- Sta. Margarida
- Dr. Marañón
- Nen Jesús de Praga
- Carreras i Candi
- Pompeu Fabra
- Santiago Rossinyol
- Josep Maria de Sagarra
- Angel Guimerà
- Ignasi Iglésies
- Joan Maragall
- Joan Serras
- Dr. Raventós
- Rectoria
- Rocosa
- Dr. Torras i Bages
- Passatge Sala
- Àrenes
- Gurb
- A. Torrent
- Verge de Vallclara
- Busquets i Punset
- Miramar
- Vicenç Bou
- Prat de la Riba
- Anselm Clavé

Una part d'aquests carrers han entrat en el Pla d'Obres i Serveis de la Generalitat i els altres s'asfaltaran amb l'ajuda de l'Ajuntament.

Asfaltament de nous carrers

Concurs de cartells per a portada del programa de Festes

Es varen presentar quinze obres. Els guanyadors foren:

Primer Premi, Josep Mª Vila
Segon Premi, Joaquim García
Tercer Premi, Antoni Bonvehí

El primer premi ocupa la portada del Programa de Festes que teniu a les mans.

Els premis consistien en una quantitat en metàl·lic.

Cal destacar la participació de nens i nenes de 4 i 5 anys.

Concurs de redacció

Per la Festa Major de Sant Joan es va donar a conèixer el resultat del XIè Concurs de Redacció Local Escolar.

Els guanyadors varen ser:

6è curs: 1r. Carme Garriga; 2n. Jordi Rotllant; 3r. Anna Pujol.

7è curs: 1r. Rafael Ballesteros; 2n. Magda Masó; 3r. Toni Adillon.

8è curs: 1r. Joan López; 2n. Carme Luque; 3r. Sílvia Armengué.

Hí participaren un total de 55 alumnes i els premis consistiren en lots de llibres, medalla i diploma.

TV3

Un llamp va desfer les instal·lacions de TV3 situades al Turó de Mascarbó. Les despeses han anat a càrrec de l'Ajuntament per tot el que fa referència a obres de reparació.

Quant a aparells i part elèctrica, ho ha pagat TV3.

Projecte d'Oficina Municipal de Turisme

Visita del Director General de Turisme de la Generalitat Sr. Miquelsanz a l'oficina provisional de turisme

Després de diferents anys de demanar-ho i de gestions a autoritats relacionades amb el món del turisme, s'ha aconseguit una ajuda per a construir una oficina municipal de turisme.

La recent visita del Director General Sr. Miquelsanz ha fructificat en la concessió d'una subvenció de 834.000,- ptes. per a la seva construcció.

Estarà ubicada a la zona que queda entre la confluència dels carrers Busquets i Punset i Ctra. d'Arbúcies, prop de Can Torrent.

Carretera d'Arbúcies a Sant Hilari

De les onze obres de millores de carreteres de la província de Girona projectades per l'any 1.985, només el tram Arbúcies-Sant Hilari no ha estat iniciat.

Segons les darreres informacions de la Conselleria d'Obres Públiques de la Generalitat, diuen que s'iniciaran el proper mes d'agost. També les mateixes fonts parlen que han d'estar acabades el tercer trimestre de l'any 1.987. Esperem-ho!

Constitució de la Mancomunitat de les Guílleries

Sant Hilari, Viladrau i Espinelves s'han agrupat per formar la Mancomunitat de les Guílleries.

Es pretenen els objectius següents:

- Foment del turisme.
- Protecció i difusió de les riqueses naturals de la zona.
- Serveis culturals i docents.
- Millora dels serveis sanitaris.
- Obres d'infraestructura i desenvolupament de la xarxa viària.
- Promoció i organització d'estudis, seminaris, exposicions i tot allò que permeti promocionar i conèixer millor els municipis que la formen.

Pel maig d'enguany, l'Ajuntament va aprovar-ne la seva formació i també els estatuts que l'han de regular. L'expedient és al Departament de Governació de la Generalitat i, després d'un informe previ, passarà al Consell Executiu que és l'òrgan que n'ha de fer una aprovació definitiva.

Pistes de tennis

L'Ajuntament ha encarregat el projecte definitiu a l'Arquitecte Municipal, i diem definitiu perquè s'ha canviat la ubicació de les pistes degut a les condicions climàtiques de la zona.

La Diputació de Girona aporta una subvenció de 999.000,- ptes., el 33% de l'obra.

Es poden iniciar les obres ben aviat.

Conveni Ajuntament-Diputació - Casal dels Avis

S'ha establert un conveni entre l'Ajuntament i la Diputació de Girona per aportar la quantitat de 200.000,- ptes. cada entitat a fi de sufragar les despeses ordinàries de manteniment (calefacció, neteja, llums, etc.) del Casal dels Avis.

Estudi econòmic sobre les Guïlleries

La Diputació de Girona va promoure a través dels serveis econòmics de la Banca Mas Sardà, un estudi social i econòmic de les Guïlleries i la seva problemàtica. La presentació de la publicació es va fer al Saló de Sessions de l'Ajuntament el dia 12 d'abril per l'autor, l'economista Josep Arnaus i Sitjà i d'altres personalitats de l'entitat bancària.

Tal com diu el subtítol de la publicació, només és una introducció a l'economia de la subcomarca de les Guïlleries i ha de servir per a posteriors treballs.

SANT HILARI I LES GUILLERIES

UNA INTRODUCCIÓ
A L'ECONOMIA
DE LA SUBCOMARCA

JOSEP ARNAUS I SITJÀ

PROMOGUT PER
L'EXCMA. DIPUTACIÓ DE GIRONA

REALITZAT PEL SERVEI D'ESTUDIS DE
BANCA MAS SARDÀ

Portada de l'estudi que la Diputació de Girona va promoure sobre Sant Hilari a través de Banca Mas Sardà

Reglament de funcionaris

La Corporació en Ple va aprovar el Reglament del Personal que treballa dins la Casa de la Vila, aplicable a tots aquells que estan al servei de l'Ajuntament.

Construcció de nínxols

Dintre de poques setmanes es començaran les obres de construcció d'un bloc de 28 nínxols al Cementiri Municipal.

Les obres han estat adjudicades al constructor M. Molist per un total de 497.868,- ptes.

Parc de Bombers

Degut al lamentable estat d'algunes dependències dels sòtans de l'Ajuntament, ha estat exposat al públic el projecte de reforma de la planta baixa de la Casa Consistorial.

Entre altres coses, es tracta d'instal·lar-hi un Parc de Bombers voluntaris. Les dependències constarien de cotxera, vestidor, dutxes i sala d'estar.

El pressupost total de les obres és d'1.442.344,- de pessetes i les realitza la brigada d'obres municipal.

La Generalitat per la seva part, subministra un nou vehicle, un camió AVIA.

Per la reforma general de la planta baixa s'ha rebut una ajuda de l'INEM que supera el mig milió de pessetes, 587.254,- i el munt total de les obres urgents d'arranjament de la Casa de la Vila puja als 2.087.850,- de ptes.

Camí del Serrat

Per tal d'aconseguir la millora del camí que dona accés al barri del Serrat, es va demanar una ajuda a la Diputació dins la Comissió Informativa d'Obres Públiques.

El projecte abarca el tros comprès entre el carrer Montseny i el mateix Barri del Serrat i suposa l'acabament dels serveis urbanístics.

El pressupost total de les obres arriba a un total de 6.717.875,- de ptes.

La Diputació de Girona ha inclòs el projecte dins del Pla pilot d'arranjament de camins veïnals del 85 i ha concedit una subvenció de 2.068.196,- de pessetes.

Les obres podrien realitzar-se durant l'any actual.

Estatuts del Patronat Municipal d'Esports

El 16-5-85 l'Ajuntament aprovava per unanimitat els estatuts que han de regir el Patronat d'Esports.

Han quedat definitivament aprovats després d'haver passat la fase d'exposició pública, ja que no s'han presentat reclamacions de cap mena.

S'espera que sigui l'eina per la bona marxa de l'esport a Sant Hilari.

Estat de comptes de Ràdio Sant Hilari

Any 1.984:

ingressos ..... 636.637,- Ptes.
despeses..... 596.769,- Ptes.

benefici..... 39.868,- Ptes.

Pressupost 85:

ingressos..... 400.000,- Ptes.
despeses..... 310.000,- Ptes.

benefici previst..... 90.000,- Ptes.

Bateig dels Gegants

La parella de Gegants de la nostra població foren batejats el primer dia de la passada Festa Major d'agost.

Es diuen Bernat de Gurb i Blanca d'Olvan, Senyors de Solterra. Foren apadrinats pels antics Gegants de Vic.

La festa va ser molt bonica i se'n guarda un bon record.

29 d'agost, dia del bateig dels Gegants

Realment foren els batejats, en Josep Mollfulleda i en Jaume Masó, portadors dels Gegants de Sant Hilari.

Visita de l'Ajuntament de Sant Hilari al President de la Generalitat

El 14 de desembre de 1.984 el President de la Generalitat, Jordi Pujol, rebia l'Ajuntament de Sant Hilari al Palau de la Generalitat.

Hi assistiren l'Alcalde, Xavier Rosell, els Consellers Pujol, Parareda, Planas, Vila, Font i les Srtes. Nevado i Vila, també Conselleres.

L'Ajuntament va obsequiar el President amb dues figures de talla d'artesanía local i un àlbum de fotos commemoratiu de la seva visita a la vila efectuada el 2 d'agost de 1.982.

La visita tenia com a gran finalitat l'exposar els greus problemes que Sant Hilari té degut a les seves característiques.

Es varen parlar de temes puntuals per la nostra població com són el turisme, l'escola de Formació Professional, un centre sanitari i de tot un rosari de necessitats que té el poble de Sant Hilari. A l'hora de parlar de preferències o objectius més prioritaris es va tractar de l'ensenyament i de les carreteres.

L'entrevista va durar més d'una hora i encara que no es podien tractar els problemes amb molta profunditat, el President Pujol va ser àmpliament receptiu envers les dificultats que pateix Sant Hilari.

Visita del Consistori de Sant Hilari al President de la Generalitat, Jordi Pujol

Declaració de zona catastròfica

Degut a les baixes temperatures del mes de gener passat i als greus desperfectes que va ocasionar, l'Ajuntament va demanar que el poble fos declarat com a zona catastròfica per les pèrdues materials que les glaçades varen ocasionar.

En sortiren molt perjudicades les indústries, les conduccions generals d'aigua, edificis públics i moltes vivendes particulars.

Se'n va fer una valoració aproximada quant a pèrdues i s'envià als organismes competents. No s'aconseguí.

Efectes de les glaçades a les dependències municipals

Visita al Conseller d'Obres Públiques de la Generalitat

El 29 de novembre el Conseller de Política Territorial i Obres Públiques rebia la visita de representants de l'Ajuntament de Sant Hilari, acompanyat dels Senyors Vilaró, Dr. General d'Obres Hidràuliques, Amat, Dr. General de Carreteres i Ràfols, Dr. General d'Arquitectura i Habitatge.

En la reunió es varen tractar temes de tanta importància pel poble com són la depuradora, la cobertura de la Riera Vallicrosa, l'Eix Transversal, la carretera d'Arbúcies a Sant Hilari i diferents temes relacionats amb els departaments dels Directors Generals que ens varen rebre.

Pel que fa a la carretera d'Arbúcies a Sant Hilari el Conseller va manifestar que durant l'any 1.985 s'hi invertirien 210.000.000 de ptes.; el 1.986, 210.000.000,- de ptes. i al llarg de 1.987, 74.000.000 de pessetes.

Davant el caire que van agafant les coses, els hilariencs adoptem una postura escèptica a l'hora de parlar de la Carretera, ja que aviat se'n faran acudits i tot.

Visita al Conseller d'Obres Públiques Sr. Bigatà

Passeig del 14 d'Abril

Aquest passeig va entrar dins el Pla d'Obres i Serveis de Catalunya de l'any 1.984 i d'aquí que estigui a punt d'iniciar-se la seva definitiva urbanització.

El Finançament consolidat de l'esmentada obra ha quedat fixat de la forma següent:

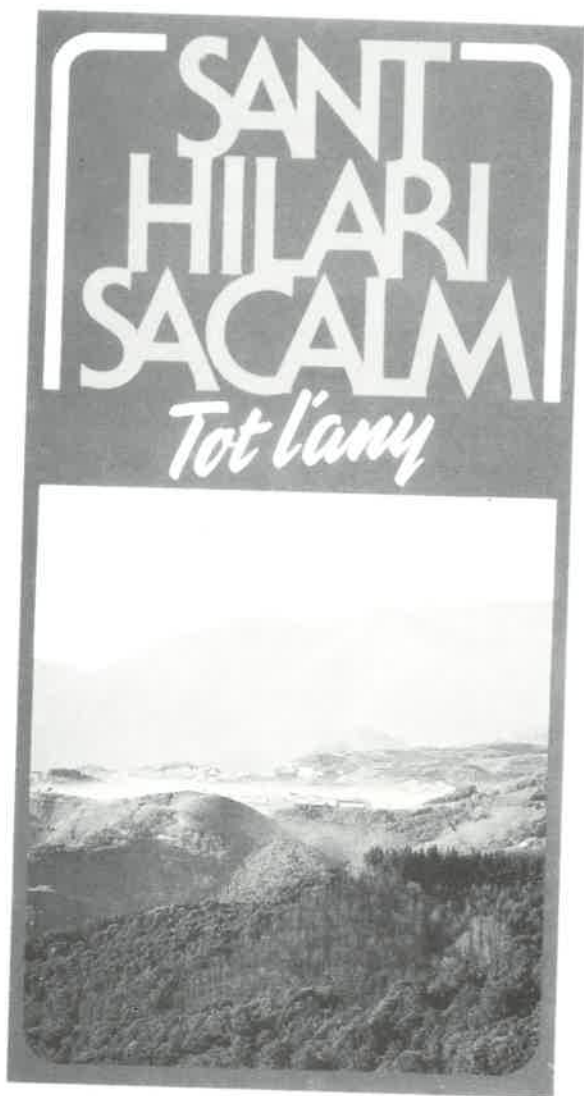
Pressupost d'adjudicació i finançament consolidat	Distribució	
	Corporació Local	Subvenció Diputació i finalitat
4.948.000	2.474.000	2.474.000

Es preveu que dintre d'un parell de mesos estigui l'obra realitzada. Ha estat adjudicada a l'empresa Construccions FUSTÉ, S.A.

Edicions de propaganda

Amb la finalitat de donar a conèixer més les característiques a destacar de la nostra població, l'Ajuntament va editar uns fulletons de propaganda de Sant Hilari que va difondre àmpliament a la fira de Rodatur, dedicada bàsicament al món del turisme.

El lema del fulletó era «**Sant Hilari tot l'any**» i pretenia mostrar les excel·lències del nostre poble al llarg de les quatre estacions, ja que cada una d'elles té el seu únic i bonic encant.

Al mateix temps, també es va col·laborar en les publicacions que va fer l'Associació d'Empresaris d'Hosteleria de Sant Hilari.

Llibres per Sant Jordi

Com ja és tradicional per la diada del 23 d'abril, l'Ajuntament i la Diputació de Girona varen obsequiar els diferents centres educacionals de la població amb lots de llibres adequats a les necessitats específiques de l'escola.

Al mateix temps a la plaça s'organitzà una parada de llibres i flors a càrrec dels alumnes del Col·legi Sant Josep.

Pla d'actuació núm. 3

Seguint les línies del Pla General d'Ordenació Urbanística de la població, s'ha iniciat l'expedient per desenvolupar la Unitat d'Actuació Núm. 3, que abarca la zona tapada per la Riera de Vallicrosa, des del «Pont de la Riera» fins el pont de la carretera, prop de la Gasolinera.

Es tracta d'urbanitzar l'esmentat sector i per tant de reparcel·lar per a poder construir segons les normes que s'indiquin en el P.G.U.

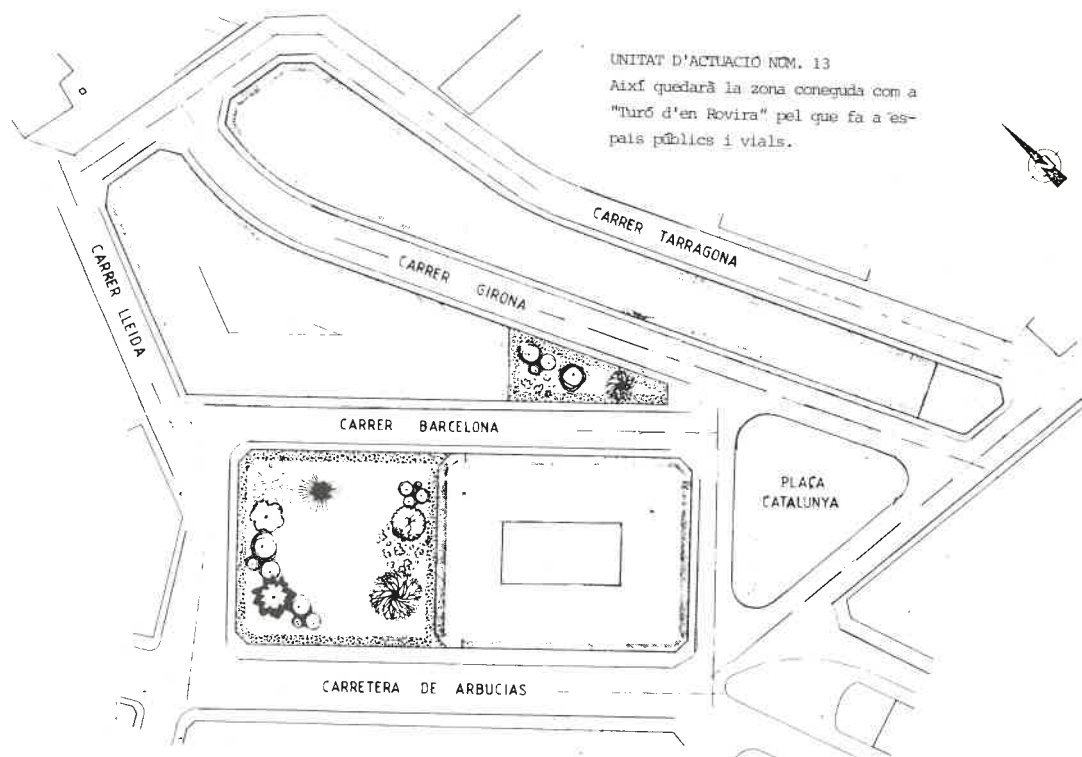
Per allà on passarà la riera hi anirà un carrer de 8 m. d'amplada i el poble guanyarà una plaça pública al darrera de l'Ajuntament.

Actualment la tramitació ha començat i possiblement s'executi l'any 86.

Rodatur

El nostre poble va estar un any més present a la finestra oberta al turisme que suposa el Saló Internacional de Turisme que es celebrà a Barcelona del 17 al 21 d'abril d'enguany.

Sant Hilari fa cap a totes aquelles iniciatives que tenen com a finalitat llençar una oferta turística de pretigi i qualitat.

Pressupost Municipal Ordinari d'Ingressos de l'Exercici 1984

CONCEPTE:

Consignació

CAPÍTOL I - IMPOSTOS DIRECTES

Recàrrec I.R.T.P	112.152
Quota Contribució Rústica	276.156
Quota Contribució Urbana	5.990.784
Llicència Fiscal Impost Industrial	4.270.029
Solars sense edificar	1.500.000
Impost increment valor terrenys	1.937.000
TOTAL CAPÍTOL I	14.086.121

CAPÍTOL II - IMPOSTOS INDIRECTES

Impost de circulació de vehicles	4.203.175
Impost publicitat	1.000.000
TOTAL CAPÍTOL II	5.203.175

CAPÍTOL III - TAXES I ALTRES INGRESSOS

Expedició de documents	60.000
Guarderia rural	70.000
Ensenyament	45.000
Hospitals, clíniques, etc.	500.000
Llicències urbanístiques	1.600.000
Nous establiments	200.000
Inspecció vehicles, calderes, motors, etc.	300.000
Recollida d'escombraries	2.975.000
Clavegueram	722.300
Serveis fúnebres	600.000
Cementiri	625.000
Bàscula pública	4.000
Mercats	1.000.000
Escorxador	310.000
Taules i cadires via pública	140.000
Entrada de vehicles i reserva d'aparcament	860.000
Empostissats i tribunes	70.000
Desbastat de canalons	5.000
Terrasses, miradors i voladissos	625.000
Rails, postes, cables	1.500.000
Aparadors i vitrines	70.000
Solars sense vallar	1.300.000
Gossos	25.000
Multes	75.000
Cens electoral	15.000
Recàrrecs i apremis	50.000
Indeterminats	75.000
Imprevistos	4.500.000
TOTAL CAPÍTOL III	18.321.300

CAPÍTOL IV - TRANSFERÈNCIES CORRENTS

Participacions F.N. Cooperació Municipal	21.686.368
Subvencions	2.600.000
Donatius	100.000
TOTAL CAPÍTOL IV	24.386.368

CAPÍTOL V - INGRESSOS PATRIMONIALS

Rendes d'immobles	3.036
TOTAL CAPÍTOL V	3.036
TOTAL PRESSUPOST	62.000.000

Pressupost Municipal Ordinari de Despeses de l'Exercici 1984

CONCEPTE:

Consignació

CAPÍTOL I - REMUNERACIONS DEL PERSONAL

Retribucions bàsiques	5.018.774
Despeses de representació	1.860.000
Retribucions complementàries	4.296.788
Ajut familiar	51.900
Personal laboral	5.390.855
Personal contractat	7.062.042
S. Socials	1.125.000
Assistència mèdica-farmacèutica	80.000
Quotes Munpal.	2.316.666

TOTAL CAPÍTOL I 27.202.025

CAPÍTOL II - COMPRA DE BÉNS CORRENTS

Despeses d'oficines	1.438.000
Reparacions ordinàries	350.000
Neteja, calefacció i enllumenat	150.000
Dietes dels membres de la Corporació	115.000
Dietes del personal	40.000
Vestuari i equips personal	50.000
Material tècnic i especial	400.000
Combustibles i materials auxiliars	620.000
Subministre d'aigua, gas i electricitat	7.385.000
Contractes prestació de serveis	2.460.000
Despeses especials funcionament	2.560.000
Conservació de maquinària	4.173.000
Mobiliari	420.000
Altres inversions	300.000
Conservació de vehicles	260.000
Despeses serveis de nova creació	100.000

TOTAL CAPÍTOL II 20.821.000

CAPÍTOL III - INTERESSOS

Préstecs de l'Estat	881.250
Préstecs empreses financeres	6.217.454

TOTAL CAPÍTOL III 7.098.704

CAPÍTOL IV - TRANSFERÈNCIES CORRENTS

Entitats que supleixen serveis	140.000
Altres transferències	300.000
Atencions benèfiques	60.000

TOTAL CAPÍTOL IV 500.000

CAPÍTOL IX - AMORTITZACIONS PRÉSTECES

D'empreses comercials	2.437.609
D'Organismes Autònoms	2.788.336
D'empreses financeres	1.152.286

TOTAL CAPÍTOL IX 6.378.271

TOTAL PRESSUPOST 62.000.000

PRESSUPOST INVERSIONS 1984

INGRESSOS

CAPÍTOL III - TAXES I ALTRES INGRESSOS

Contribucions especials	39.114.510
Aportació municipal	19.954.337
Avals bancaris	1.560.000
TOTAL CAPÍTOL III	60.628.847

CAPÍTOL VII - TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL

Subvenció Generalitat de Catalunya	7.451.952
Aportació Diputació de Girona	2.559.825
Subvencions TV3	1.377.093
Donatius	1.196.053
TOTAL CAPÍTOL VII	12.584.923

CAPÍTOL IX - VARIACIÓ PASSIUS FINANCERS

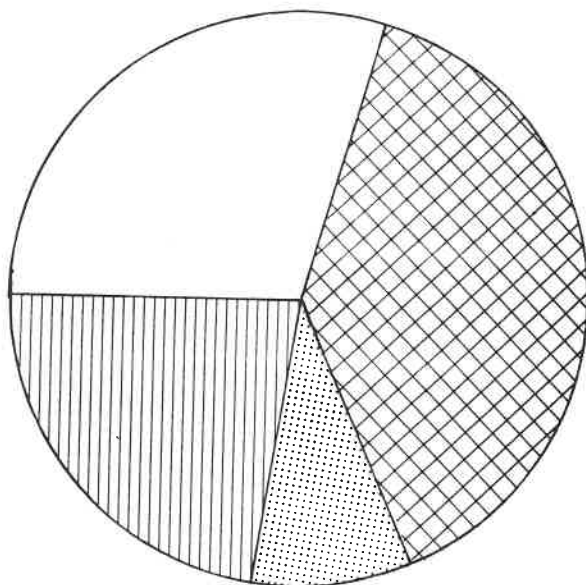
Banc de Crèdit Local d'Espanya	4.916.362
TOTAL CAPÍTOL IX	4.916.362
TOTAL PRESSUPOST INGRESSOS	78.130.132

DESPESES

CAPÍTOL VI - INVERSIONS REALS

Pavimentació de carrers	4.366.695
Enllumenat Casc Antic	6.148.511
Repetidor Municipal TV3	3.283.179
Escorxador municipal	12.290.904
Enllumenat camp de futbol	2.354.812
Urbanització del carrer Avets	4.193.312
Cobertura Riera de Vallicrosa	19.353.800
Serveis urbanístics de carrers	26.138.919
TOTAL PRESSUPOST DESPESES	78.130.132

PRESSUPOST D'INGRESSOS EXERCICI 1984

Taxes i altres ingressos

Transferències corrents

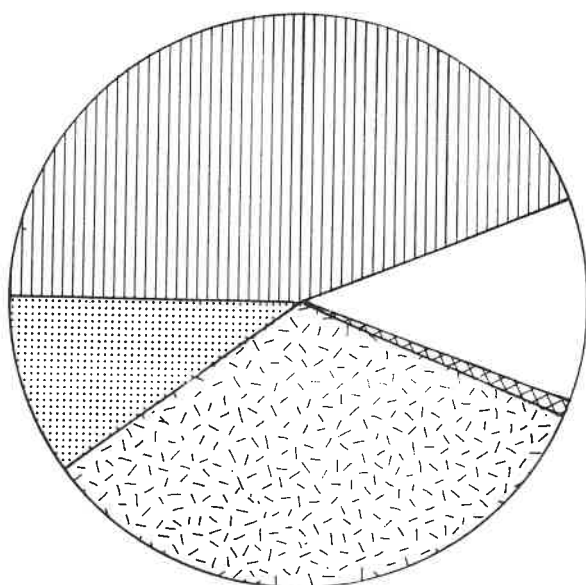

Impostos indirectes

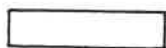

Impostos directes

PRESSUPOST DE DESPESES EXERCICI 1984

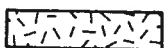
Remuneracions personal

Interessos

Transferències corrents

Compra bens corrents

Amortitzacions prestecs

ÍNDIX

Racones de Sant Hilari	Dibuixos de Núria Tort
Salutació	
Concurs Literari Local Escolar	
Via Crucis Vivent (6è curs d'E.G.B.)	Carme Garriga
Ja són les set del vespre (7è curs d'E.G.B.)	Rafel González
Via Crucis Vivent (8è curs d'E.G.B.)	Joan López
Cases de pagès dels voltants	Dibuixos de Joan Mir
Semblances: Ramon Cabau i Ramon Corbera	Francesc Danés
Els aplecs parroquials	Mn. Joan Tuneu
En Marià Climent, un pintor	Angel Serradesanferm
L'escoltisme a Sant Hilari	Josep Ripoll
Si els joves m'escoltessin	Teresa Pàmies
Entre Casa i l'escola	Carme Marín
El que agrada als nens	Equip Educatiu «Llar Infantil»
Cal potenciar l'Escola de Belles Arts	Núria Tort
Dedicatòria a un amic	Joan Mir
«Petits cantaires»	Mn. Cinto Espejo
Amics de la Música	Toni Miralpeix
Espai per a la poesia	Autors diversos
Asociación de Padres de Alumnos del Colegio Público Dr. Morales, Sant Hilari Sacalm	José Cano
Eduquem els nostres fills ?	Carme Timoneda
Hola amics, sóc un arbre	M ^a Josefa Ribot
Crònica de l'any	
Xerrada amb adolescents i jovenets	Soledat Ridaura
Balanç de l'Associació d'Empresaris d'Hosteleria	Quico Brugués
L'Onze de setembre de 1984. Homenatge al General Moragues	Comissió Organitzadora Homenatge General Moragues. Sant Hilari
Programació d'actes durant els dies de Festa	
Bateig dels Gegants de Sant Hilari	Angel Serradesanferm
Col.legi Sant Josep	
Fotos que fan història	Angel Serradesanferm
Pregó de la Festa Major de 1984	Honorable Miquel Coll i Alentorn
9 suggeriments per a celebrar la Festa Major	Mn. Josep M ^a Alimbau
Distinció a una empresa de Sant Hilari	
Enyorança	Joan Comas Comajoan
Col.laboradors	
Informació municipal	Recull d'A. Serradesanferm
Índex	

Davant la manca de publicacions periòdiques a la nostra vila, el Programa de Festes és des de fa temps una porta oberta a totes les opinions. L'Ajuntament dóna les gràcies a aquelles persones i entitats que amb els seus escrits han ajudat a confeccionar aquest programa.

Cada any quan s'acosta la Festa Major, l'Ajuntament passa una comunicació a totes les entitats del poble per si volen donar el seu parer a través d'aquestes pàgines. Aquí hi teniu la col.laboració de totes les que ho han fet.

L'Ajuntament no comparteix, necessàriament, l'opinió dels col.laboradors en aquest programa.

